

Vergaderjaar 2021–2022

35 968

Intrekking van de Archiefwet 1995 en vervanging door de Archiefwet 2021 (Archiefwet 2021)

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de regels uit de Archiefwet 1995 te moderniseren en van een nieuwe indeling te voorzien, om die regels aan te passen aan de praktijk van het digitale informatiebeheer en in verband daarmee de overbrengingstermijn te verkorten, en dat het daarom wenselijk is een nieuwe Archiefwet vast te stellen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

Algemene verordening gegevensbescherming: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PbEU 2016, L 119);

archiefdienst: Nationaal Archief of decentrale archiefdienst;

archivaris: archivaris als bedoeld in artikel 6.2, tweede lid;

decentrale archiefdienst: decentrale archiefdienst als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid;

document: schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat:

a. door een overheidsorgaan is opgemaakt of ontvangen en dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat overheidsorgaan;

b. is opgemaakt of ontvangen door instellingen of personen, waarvan of van wie de rechten of functies op een overheidsorgaan zijn overgegaan; of

c. ingevolge artikel 9.4 voor blijvende bewaring is opgenomen door een archiefdienst;

gemeenschappelijke regeling: regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen;

hoofdinspecteur: hoofdinspecteur als bedoeld in artikel 10.1, eerste lid;

Nationaal Archief: Nationaal Archief als bedoeld in artikel 6.1;

Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

overbrenging: voor blijvende bewaring onder beheer brengen van documenten bij een archiefdienst;

overheidsorgaan:

a. orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld; of

b. ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed;

rijksarchivaris: rijksarchivaris als bedoeld in artikel 6.1, derde lid;

selectiebesluit: selectiebesluit als bedoeld in artikel 5.1;

verantwoordelijk overheidsorgaan: verantwoordelijk overheidsorgaan als bedoeld in hoofdstuk 2;

vervreemding: eigendomsoverdracht van documenten anders dan in het kader van de overbrenging van documenten;

verwerking: verwerking als bedoeld in artikel 4, onderdeel 2, van de Algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 1.2 Afbakening met andere wetten

1. De Wet hergebruik van overheidsinformatie en de Wet open overheid zijn niet van toepassing op overgebrachte documenten, tenzij bij deze wet anders is bepaald.

2. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming kunnen worden verwerkt, indien de verwerking verband houdt met:

a. de vervanging van documenten, bedoeld in artikel 4.3;

b. de overbrenging van documenten;

c. het beheer van overgebrachte documenten, met uitzondering van:

1°. het verlenen van toegang tot documenten, bedoeld in de artikelen 8.2, 8.3 en 8.6, eerste lid;

2°. het verstrekken of openbaar maken van informatie in andere vorm, bedoeld in artikel 8.4; en

3°. het uitlenen van documenten, bedoeld in de artikelen 8.5 en 8.6, tweede lid; of

d. het opnemen van documenten door een archiefdienst, bedoeld in artikel 9.4.

Artikel 1.3 Belang van documenten

Een overheidsorgaan houdt bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden die voortvloeien uit het bepaalde bij of krachtens deze wet rekening met het belang van documenten:

a. voor de uitvoering van de publieke taken van het betreffende overheidsorgaan of de publieke taken van andere overheidsorganen, alsook voor het afleggen van verantwoording daarover;

b. voor eenieder bij het kennisnemen van en het uitoefenen van rechten en plichten;

c. voor onderzoek; en

d. als onderdeel van het cultureel erfgoed.

HOOFDSTUK 2. VERANTWOORDELIJKE OVERHEIDSORGANEN

Artikel 2.1 Verantwoordelijke overheidsorganen van de Staat

1. Verantwoordelijke overheidsorganen voor de documenten van de Staat zijn, ieder voor zijn organisatie:

- a. de Eerste Kamer der Staten-Generaal;
- b. de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- c. de verenigde vergadering der Staten-Generaal;
- d. het Kabinet van de Koning;
- e. de Raad van State;
- f. de Algemene Rekenkamer;
- g. de Nationale ombudsman;
- h. Onze Ministers die met de leiding van een ministerie zijn belast;
- i. de Kabinetten van de Gouverneurs van Aruba, Curaçao en St.

Maarten;

- j. de Hoge Raad van Adel;

k. de Kanselarij der Nederlandse Orden, het Kapittel van de Militaire Willems-Orde en het Kapittel voor de Civiele Orden;

l. de commissarissen van de Koning in de provincie, voor de documenten die verband houden met de taken, bedoeld in artikel 182, eerste en tweede lid, van de Provinciewet;

m. de onafhankelijke bij wet ingestelde organen die met de rechtspraak zijn belast, alsmede de Raad voor de rechtspraak en het College van afgevaardigden, bedoeld in de Wet op de rechterlijke organisatie; en

n. de zelfstandige bestuursorganen, bedoeld in artikel 1 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, die deel uitmaken van de Staat;

o. de vaste colleges van advies, bedoeld in artikel 79 van de Grondwet, die deel uitmaken van de Staat; en

p. de openbare lichamen, bedoeld in artikel 134 van de Grondwet, die deel uitmaken van de Staat.

2. Voor de documenten van andere overheidsorganen van de Staat dan in het eerste lid bedoeld zijn Onze Ministers wie het aangaat als bedoeld in het eerste lid, onderdeel h, verantwoordelijk.

Artikel 2.2 Verantwoordelijke overheidsorganen van een provincie, gemeente of waterschap

1. Verantwoordelijk overheidsorgaan voor de documenten van een provincie zijn gedeputeerde staten, overeenkomstig een door provinciale staten vast te stellen verordening.

2. Verantwoordelijk overheidsorgaan voor de documenten van een gemeente is het college van burgemeester en wethouders, overeenkomstig een door de gemeenteraad vast te stellen verordening.

3. Verantwoordelijk overheidsorgaan voor de documenten van een waterschap is het dagelijks bestuur, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening.

Artikel 2.3 Verantwoordelijke overheidsorganen bij gemeenschappelijke regelingen

1. Verantwoordelijk overheidsorgaan voor de documenten van een krachtens gemeenschappelijke regeling ingesteld openbaar lichaam is het dagelijks bestuur, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening.

2. Verantwoordelijk overheidsorgaan voor de documenten van een krachtens gemeenschappelijke regeling ingestelde bedrijfsvoeringsorganisatie is het bestuur.

3. Voor de documenten van een krachtens gemeenschappelijke regeling ingesteld gemeenschappelijk orgaan zijn de verantwoordelijke overheidsorganen van de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk.

Artikel 2.4 Verantwoordelijke overheidsorganen van andere publiekrechtelijke rechtspersonen

Voor de documenten van een andere rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld dan bedoeld in de artikelen 2.1 tot en met 2.3, is het verantwoordelijke overheidsorgaan het orgaan dat met het dagelijks bestuur van de rechtspersoon is belast.

Artikel 2.5 Privaatrechtelijke verantwoordelijke overheidsorganen

Voor de documenten van een ander persoon of college dan bedoeld in de artikelen 2.1 tot en met 2.4, met enig openbaar gezag bekleed, is die persoon of dat college het verantwoordelijke overheidsorgaan.

Artikel 2.6 Verantwoordelijkheid na overbrenging

1. Onze Minister is het verantwoordelijke overheidsorgaan voor de documenten die naar het Nationaal Archief zijn overgebracht.

2. Voor de overgebrachte documenten van een krachtens gemeenschappelijke regeling ingesteld openbaar lichaam, gemeenschappelijk orgaan of ingestelde bedrijfsvoeringsorganisatie wordt in de gemeenschappelijke regeling een verantwoordelijk overheidsorgaan aangewezen, met dien verstande dat:

a. het aangewezen verantwoordelijke overheidsorgaan eveneens verantwoordelijk is voor de niet-overgebrachte documenten van ten minste één van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling; en

b. uitsluitend Onze Minister of een verantwoordelijk overheidsorgaan als bedoeld in artikel 2.2 als verantwoordelijk overheidsorgaan kan worden aangewezen.

HOOFDSTUK 3. BIJZONDERE BEPALINGEN VERANTWOORDELIJKHEID

Artikel 3.1 Overdracht verantwoordelijkheid Onze Minister

1. Bij besluit kan Onze Minister zijn taken en bevoegdheden die voortvloeien uit artikel 2.6, eerste lid, voor bepaalde in het besluit omschreven documenten overdragen aan:

a. het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, dat blijkens de gemeenschappelijke regeling archiefbeheer ten doel heeft;

b. het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, die blijkens de gemeenschappelijke regeling archiefbeheer ten doel heeft; of

c. gedeputeerde staten of een college van burgemeester en wethouders.

2. In het besluit kan Onze Minister bovendien bepalen dat taken en bevoegdheden die de rijksarchivaris ten aanzien van de documenten heeft, worden overgedragen aan een persoon die onder de verantwoordelijkheid van het desbetreffende bestuursorgaan werkzaam is. De rijksarchivaris kan ten aanzien van zijn overgedragen taken en bevoegdheden beleidsregels vaststellen.

3. Ten aanzien van de persoon, bedoeld in het tweede lid, is artikel 6.3, vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

4. Het besluit kan niet de delegatie inhouden van de bevoegdheid van Onze Minister om bij ministeriële regeling nadere regels te stellen en leidt niet tot eigendomsoverdracht van de desbetreffende documenten.

5. Het besluit geldt voor onbepaalde tijd.

Artikel 3.2 Specifieke uitkering

1. Voor de uitoefening van de overgedragen taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 3.1, eerste en tweede lid, verstrekt Onze Minister een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet aan het desbetreffende openbaar lichaam of de desbetreffende bedrijfsvoeringsorganisatie, provincie of gemeente.

2. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over de specifieke uitkering.

Artikel 3.3 Intrekking besluit verantwoordelijkheidsoverdracht

1. Onze Minister kan een besluit als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, intrekken:

a. op verzoek van het desbetreffende bestuursorgaan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid;

b. indien de duurzame toegankelijkheid van de documenten door gebrekkig beheer in gevaar komt, of indien het desbetreffende bestuursorgaan anderszins aanmerkelijk tekortschiet in de uitoefening van de aan hem overgedragen taken en verplichtingen; of

c. indien een beleidsmatige heroverweging daartoe aanleiding geeft.

2. Bij toepassing van het eerste lid, aanhef en onderdeel c, treedt het besluit tot intrekking niet eerder in werking dan vijf jaren na dagtekening van het besluit.

Artikel 3.4 Samenwerkingsverbanden

1. In dit artikel wordt verstaan onder *samenwerkingsverband*: duurzame onderlinge samenwerking tussen meerdere overheidsorganen en al dan niet één of meer andere partijen, in welk kader onder de verantwoordelijkheid van meerdere verantwoordelijke overheidsorganen documenten worden opgemaakt of ontvangen.

2. De verantwoordelijke overheidsorganen onder wier verantwoordelijkheid binnen een samenwerkingsverband documenten worden opgemaakt of ontvangen, treffen gezamenlijk een regeling voor deze documenten.

3. In een regeling wordt in ieder geval opgenomen:

a. op welke wijze de verantwoordelijke overheidsorganen gezamenlijk invulling geven aan hun taken en bevoegdheden ten aanzien van de documenten op grond van het bepaalde bij of krachtens deze wet;

b. naar welke archiefdienst of archiefdiensten van de betrokken verantwoordelijke overheidsorganen de blijvend te bewaren documenten van het samenwerkingsverband worden overgebracht;

c. op welke wijze het toezicht ten aanzien van de documenten plaatsvindt; en

d. een regeling voor het beheer van de documenten.

4. In een regeling kunnen de betrokken verantwoordelijke overheidsorganen bepalen dat hun gezamenlijke taken en bevoegdheden ten aanzien van de documenten bij één van hen worden belegd.

Artikel 3.5 Organisatorische wijzigingen

1. Een regeling waarbij overheidsorganen worden opgeheven, samengevoegd of gesplitst, dan wel waarbij een of meer taken van een overheidsorgaan worden overgedragen aan een ander overheidsorgaan, houdt een voorziening in omtrent hun documenten.
2. Een regeling waarbij een tijdelijk overheidsorgaan wordt ingesteld houdt een voorziening in omtrent de bewaring van zijn documenten na zijn opheffing.
3. Een regeling waarbij taken van een overheidsorgaan geheel of gedeeltelijk worden overgedragen aan een niet-overheidsorgaan kan een voorziening inhouden omtrent de tijdelijke terbeschikkingstelling aan dat niet-overheidsorgaan van de op die taken betrekking hebbende documenten, voor zover deze documenten niet zijn overgebracht. In de voorziening wordt in ieder geval bepaald:
 - a. welke documenten aan het niet-overheidsorgaan ter beschikking worden gesteld;
 - b. gedurende welke periode de documenten aan het niet-overheidsorgaan ter beschikking worden gesteld, met dien verstande dat daarbij, behoudens onder overeenkomstige toepassing van artikel 5.5, tweede lid, niet kan worden afgeweken van de overbrengingstermijn, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid; en
 - c. op welke wijze het toezicht ten aanzien van de documenten plaatsvindt, overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde.

HOOFDSTUK 4. DUURZAME TOEGANKELIJKHEID EN BEHEER- HANDELINGEN

Artikel 4.1 Duurzame toegankelijkheid

1. Verantwoordelijke overheidsorganen treffen passende maatregelen om hun documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden.
2. Indien documenten ten onrechte berusten onder een ander overheidsorgaan dan dat waaronder zij behoren te berusten, zorgen de verantwoordelijke overheidsorganen ervoor dat de documenten bij het juiste overheidsorgaan terechtkomen.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over het op passende wijze duurzaam toegankelijk maken en houden van documenten.

Artikel 4.2 Beheerregels

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan stelt regels vast voor het beheer van de niet-overgebrachte documenten waarvoor het verantwoordelijk is.
2. In de beheerregels wordt ten minste beschreven:
 - a. welke overheidsorganen of dienstonderdelen zijn belast met het feitelijke beheer van de documenten;
 - b. op welke wijze het beheer periodiek wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld, in het bijzonder wat betreft de maatregelen ten behoeve van de duurzame toegankelijkheid van documenten.

Artikel 4.3 Vervanging

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan kan documenten vervangen door reproducties, teneinde de vervangen documenten te vernietigen.
2. De reproducties worden na de vervanging als de originele documenten aangemerkt.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de vervanging van documenten.

Artikel 4.4 Vervreemding

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan kan documenten slechts vervreemden na machtiging van Onze Minister.
2. Een machtiging is niet vereist indien de vervreemding noodzakelijk is ter uitvoering van een in enige wet neergelegd voorschrift.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de vervreemding van documenten.

Artikel 4.5 Tijdelijke invordering

1. Eenieder die documenten onder zich heeft is verplicht deze binnen vier weken, nadat hij van het verantwoordelijke overheidsorgaan een daartoe strekkende kennisgeving heeft ontvangen, aan hem af te staan, zodat het verantwoordelijke overheidsorgaan van die documenten een reproductie kan maken.
2. Het verantwoordelijke overheidsorgaan geeft de documenten binnen vier weken na ontvangst terug aan degene die ze heeft afgestaan, ongeacht de eventuele andere rechten die het verantwoordelijke overheidsorgaan op die documenten kan doen gelden.

HOOFDSTUK 5. SELECTIE, Vernietiging en Overbrenging

Artikel 5.1 Selectiebesluiten

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan ontwerpt een of meer selectiebesluiten voor de documenten waarvoor het verantwoordelijk is en past de selectiebesluiten toe die voor deze documenten zijn vastgesteld.
2. Een selectiebesluit bevat ten minste:
 - a. een beschrijving van de categorieën documenten waarop het besluit betrekking heeft; en
 - b. een opgave van de categorieën documenten die blijvend worden bewaard en de categorieën documenten die tijdelijk worden bewaard gedurende een in de selectiebesluit op te nemen bewaartermijn.
3. Een selectiebesluit wordt vastgesteld door Onze Minister in overeenstemming met het verantwoordelijke overheidsorgaan.
4. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:
 - a. de inhoud en de procedure van het ontwerpen van selectiebesluiten;
 - b. de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder van een selectiebesluit kan worden afgeweken, met dien verstande dat een dergelijke afwijking in ieder geval niet ten gevolge kan hebben dat documenten die op grond van een selectiebesluit blijvend worden bewaard, worden vernietigd.

Artikel 5.2 Groepsselectiebesluiten

1. Onze Minister kan een groepsselectiebesluit vaststellen ten behoeve van een specifieke groep verantwoordelijke overheidsorganen als bedoeld in artikel 2.5.
2. Onze Minister gaat alleen over tot vaststelling van een groepsselectiebesluit op basis van een ontwerp dat daartoe door een representatieve organisatie bij hem is ingediend.

3. Een vastgesteld groepsselectiebesluit wordt toegepast door alle verantwoordelijke overheidsorganen waarop het besluit betrekking heeft, voor zover voor de desbetreffende verantwoordelijke overheidsorganen geen selectiebesluiten als bedoeld in artikel 5.1 zijn vastgesteld.

4. Artikel 5.1, tweede en vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.3 Vernietiging

1. Het verantwoordelijke overheidsorgaan treft passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de documenten waarvan de bewaartermijn, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onderdeel b, is verstreken en die niet op grond van artikel 5.1, vierde lid, onderdeel b, van vernietiging zijn uitgezonderd, worden vernietigd.

2. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over een door het verantwoordelijke overheidsorgaan op te maken verklaring van de vernietiging.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze waarop vernietiging plaatsvindt.

4. Onze Minister-President kan regels stellen op grond waarvan in buitengewone omstandigheden kan worden afgeweken van hetgeen in deze wet is bepaald met betrekking tot de vernietiging van documenten.

Artikel 5.4 Overbrenging en overbrengingstermijn

1. Het verantwoordelijke overheidsorgaan brengt documenten die ouder zijn dan tien jaar en die op grond van een selectiebesluit voor blijvende bewaring in aanmerking komen over naar de archiefdienst die met de blijvende bewaring van die documenten is belast.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de overbrenging.

Artikel 5.5 Afwijking overbrengingstermijn

1. In afwijking van artikel 5.4, eerste lid, kunnen documenten die op grond van een selectiebesluit voor blijvende bewaring in aanmerking komen eerder dan na tien jaar worden overgebracht in overeenstemming met:

a. de archivaris van de decentrale archiefdienst, waarnaar de documenten worden overgebracht; of

b. de rijksarchivaris, indien het documenten betreft die naar het Nationaal Archief worden overgebracht.

2. Indien documenten na de termijn, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, nog veelvuldig door een overheidsorgaan worden gebruikt of geraadpleegd, kan het verantwoordelijke overheidsorgaan de overbrenging opschorten met machtiging van:

a. gedeputeerde staten; of

b. Onze Minister, indien het documenten betreft die naar het Nationaal Archief of een daartoe door gedeputeerde staten aangewezen decentrale archiefdienst worden overgebracht.

3. Een machtiging wordt verleend voor een periode van ten hoogste tien jaar. Indien de desbetreffende documenten na deze periode nog steeds veelvuldig worden gebruikt of geraadpleegd, kan een verleende machtiging worden verlengd, telkens met een periode van ten hoogste tien jaar.

4. Aan een machtiging kunnen voorwaarden worden verbonden.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de procedure voor het aanvragen van een machtiging en kunnen voorwaarden worden vastgesteld die in ieder geval aan een machtiging verbonden zijn.

Artikel 5.6 Ontheffing overbrengingsverplichting

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan kan ontheffing worden verleend van de verplichting om documenten naar een archiefdienst over te brengen. Een ontheffing kan worden verleend door:

a. gedeputeerde staten; of

b. Onze Minister, indien het documenten betreft die naar het Nationaal Archief of een daartoe door gedeputeerde staten aangewezen decentrale archiefdienst worden overgebracht.

2. Een ontheffing kan alleen worden verleend, indien:

a. de documenten deel uitmaken van een omvangrijke en samenhangende verzameling;

b. overbrenging van de documenten naar het oordeel van gedeputeerde staten, onderscheidenlijk Onze Minister ernstig afbreuk zou doen aan de integriteit van de verzameling dan wel aan de uitvoering van de wettelijke taak van het betreffende overheidsorgaan; en

c. het verantwoordelijke overheidsorgaan adequate voorzieningen heeft getroffen voor de blijvende bewaring en beschikbaarstelling van de documenten.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de procedure voor het aanvragen van een ontheffing.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de door het verantwoordelijke overheidsorgaan te treffen adequate voorzieningen.

HOOFDSTUK 6. ARCHIEFDIENSTEN EN ARCHIVARISSEN

Artikel 6.1 Het Nationaal Archief

1. Er is een Nationaal Archief, dat ressorteert onder Onze Minister.

2. Het Nationaal Archief is belast met de bewaring en beschikbaarstelling van blijvend te bewaren documenten van:

a. overheidsorganen van de Staat;

b. overheidsorganen als bedoeld in artikel 2.3, waarvoor Onze Minister na overbrenging het verantwoordelijke overheidsorgaan is;

c. overheidsorganen als bedoeld in de artikelen 2.4 en 2.5;

d. de voormalige provinciale en departementale besturen; en

e. andere overheidsorganen of van particuliere rechtspersonen of natuurlijke personen, die ingevolge vervreemding, door toepassing van artikel 9.4, of uit anderen hoofde voor blijvende bewaring onder het Nationaal Archief zijn komen te berusten.

3. Het Nationaal Archief heeft een rijksarchivaris, die verantwoordelijk is voor het beheer van de documenten die blijvend door het Nationaal Archief worden bewaard.

4. Onze Minister kan het Nationaal Archief bij ministeriële regeling aanvullende taken opdragen.

Artikel 6.2 Decentrale archiefdiensten

1. Gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van een waterschap voorzien in een decentrale archiefdienst die is belast met de bewaring en beschikbaarstelling van:

a. de blijvend te bewaren documenten van de overheidsorganen van de provincie, de gemeente, onderscheidenlijk het waterschap;

b. de blijvend te bewaren documenten van overheidsorganen als bedoeld in artikel 2.3, waarvoor gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van

het waterschap na overbrenging het verantwoordelijke overheidsorgaan is; en

c. andere overheidsorganen of van particuliere rechtspersonen of natuurlijke personen, die ingevolge vervreemding, door toepassing van artikel 9.4, of uit anderen hoofde onder de decentrale archiefdienst zijn komen te berusten.

2. Elke decentrale archiefdienst heeft een archivaris, die verantwoordelijk is voor het beheer van de documenten die blijvend door de dienst worden bewaard.

Artikel 6.3 Aanwijzing rijksarchivaris en archivaris decentrale archiefdienst

1. De rijksarchivaris wordt aangewezen door Onze Minister, gehoord het gevoelen van de ministerraad.

2. Een archivaris wordt aangewezen door gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, of het dagelijks bestuur van een waterschap.

3. Een aanwijzing eindigt van rechtswege met ingang van de datum dat de uitoefening van de functie van rijksarchivaris, onderscheidenlijk archivaris geen onderdeel meer uitmaakt van de werkzaamheden van de betreffende ambtenaar.

4. De rijksarchivaris of een archivaris wordt aangewezen in elk geval op grond van zijn professionele kwaliteiten, in het bijzonder zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake archivistiek, alsmede zijn vermogen de taken te vervullen die voortvloeien uit het bepaalde bij of krachtens deze wet.

HOOFDSTUK 7. OPENBAARHEID EN OPENBAARHEIDSBEPERKING

Artikel 7.1 Openbaarheid

1. Na overbrenging zijn documenten openbaar.

2. Het is eenieder toegestaan op verzoek overgebrachte documenten kosteloos te raadplegen en daarvan kopieën, afschriften, uittreksels of bewerkingen te maken.

3. Voor het doen maken van kopieën, afschriften, uittreksels of bewerkingen van overgebrachte documenten kan volgens door het verantwoordelijke overheidsorgaan te stellen regels een vergoeding worden gevraagd.

4. Op de vergoeding is artikel 9, eerste en vierde lid, van de Wet hergebruik van overheidsinformatie van overeenkomstige toepassing.

5. Een archivaris of de rijksarchivaris kan uit eigen beweging kopieën, afschriften, uittreksels of bewerkingen publiceren van de openbare documenten die blijvend door de dienst worden bewaard.

Artikel 7.2 Openbaarheidsbeperking

1. Het verantwoordelijke overheidsorgaan beperkt de openbaarheid van documenten bij de overbrenging, indien zij informatie bevatten die:

a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;

b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;

c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld;

d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming

heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt; of

e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.

2. Het verantwoordelijke overheidsorgaan beperkt de openbaarheid van documenten bij de overbrenging voorts, indien het belang van de openbaarheid van de in de documenten opgenomen informatie niet opweegt tegen de volgende belangen:

a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;

b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;

c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;

d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;

e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;

g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;

h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;

i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

3. In uitzonderlijke gevallen kan de openbaarheid van documenten voorts worden beperkt indien de documenten informatie bevatten, niet zijnde milieu-informatie, waarvan de openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt.

4. In afwijking van het eerste lid, onderdeel c, wordt de openbaarheid van documenten die milieu-informatie bevatten eveneens beperkt voor zover door de openbaarmaking van die informatie het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig zou worden geschaad, en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.

5. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 7.3 Advisering en motivering besluit beperking openbaarheid

1. Het verantwoordelijke overheidsorgaan vraagt over een voorgenomen besluit tot openbaarheidsbeperking advies aan:

a. de archivaris van de decentrale archiefdienst, waarnaar de documenten worden overgebracht; of

b. de rijksarchivaris, indien het documenten betreft die naar het Nationaal Archief worden overgebracht.

2. Het verantwoordelijke overheidsorgaan motiveert een besluit tot openbaarheidsbeperking aan de hand van de gronden, bedoeld in artikel 7.2, die zich, ondanks het tijdsverloop, tegen openbaarmaking van de documenten verzetten.

Artikel 7.4 Beperkingstermijnen

1. De beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onderdelen a en b, en tweede lid, onderdeel a, zijn niet van toepassing op overgebrachte documenten die ouder zijn dan 75 jaar.

2. De beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onderdelen d en e, en tweede lid, onderdeel e, zijn niet van toepassing op overgebrachte documenten die ouder zijn dan 110 jaar.

3. De andere beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, zijn niet van toepassing op overgebrachte documenten die ouder zijn dan twintig jaar.

4. In afwijking van het eerste tot en met derde lid kan in een besluit tot openbaarheidsbeperking voor bepaalde documenten aan een beperkingsgrond een langere geldingsduur worden toegekend. In een dergelijk geval kan een besluit tot openbaarheidsbeperking enkel worden genomen met instemming van:

a. gedeputeerde staten; of

b. Onze Minister, indien het documenten betreft die naar het Nationaal Archief of een daartoe door gedeputeerde staten aangewezen decentrale archiefdienst worden overgebracht.

Artikel 7.5 Openbaarheidsbeperking na overbrenging

Na overbrenging kan het verantwoordelijke overheidsorgaan de openbaarheid van documenten niet alsnog beperken, tenzij de voortdurende openbaarheid van die documenten onaanvaardbaar zou zijn gelet op een of meer van de beperkingsgronden, bedoeld artikel 7.2, eerste tot en met derde lid.

Artikel 7.6 Opheffing openbaarheidsbeperking

1. Het verantwoordelijke overheidsorgaan kan besluiten tot opheffing van de op documenten rustende openbaarheidsbeperkingen, indien de beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, zich niet langer tegen openbaarmaking verzetten.

2. Indien het documenten betreft waarvoor Onze Minister ingevolge artikel 2.6, eerste lid, het verantwoordelijke overheidsorgaan is, kan hij enkel tot opheffing besluiten:

a. gehoord het verantwoordelijke overheidsorgaan dat de documenten heeft overgebracht; of

b. in overeenstemming met het verantwoordelijke overheidsorgaan dat de documenten heeft overgebracht, indien het documenten betreft waarvan de openbaarheid mede of uitsluitend is beperkt met het oog op een of meer van de beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onderdelen a en b, en tweede lid, onderdeel a.

HOOFDSTUK 8. TOEGANG TOT OVERGEBRACHT ARCHIEF

Artikel 8.1 Begripsbepaling

In afwijking van artikel 1.1 wordt in dit hoofdstuk verstaan onder archivaris: archivaris of rijksarchivaris van de archiefdienst die de desbetreffende documenten blijvend bewaart.

Artikel 8.2 Toegang openbare documenten

1. De archivaris verleent eenieder op verzoek toegang tot openbare documenten voor raadpleging of gebruik.

2. De archivaris kan weigeren toegang te verlenen tot openbare documenten, indien:

a. de toestand van de documenten zich daar naar zijn oordeel tegen verzet; of

b. de documenten niet veilig aan de verzoeker kunnen worden toevertrouwd.

3. Indien de aard of de mate van raadpleging of gebruik van documenten een ernstige bedreiging vormt voor hun toestand, kan de archivaris een verzoeker toegang verlenen tot kopieën van die documenten.

4. Gebruik als bedoeld in het eerste lid omvat mede hergebruik als bedoeld in de Richtlijn (EG) nr. 2003/98 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake het hergebruik van overheidsinformatie (PbEG 2003, L 345).

5. Het verlenen van toegang vindt plaats overeenkomstig de artikelen 5 en 6 van de Wet hergebruik van overheidsinformatie.

Artikel 8.3 Toegang beperkt openbare documenten

1. De archivaris verleent een verzoeker toegang tot beperkt openbare documenten voor raadpleging of gebruik voor zover de beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, zich daartegen niet verzetten.

2. Artikel 8.2, tweede tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien het verzoek betrekking heeft op documenten die ingevolge artikel 9.4 door de archiefdienst zijn opgenomen, vindt het verlenen van toegang in voorkomend geval plaats met inachtneming van de voorwaarden, bedoeld in artikel 9.4, tweede lid.

4. De archivaris kan aan het verlenen van toegang tot beperkt openbare documenten voorwaarden verbinden. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorwaarden worden vastgesteld die in ieder geval door de archivaris aan het verlenen van toegang worden verbonden.

5. Indien een verzoek betrekking heeft op documenten waarvan de openbaarheid is beperkt op basis van of mede op basis van één van de beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onderdelen a en b, en tweede lid, onderdeel a, wordt op dat verzoek beslist door het verantwoordelijke overheidsorgaan dat de documenten heeft overgebracht. Ten aanzien van deze documenten zijn het eerste tot en met vierde lid niet van toepassing, maar gelden de regelingen inzake het recht op informatie die zouden gelden indien de documenten niet naar een archiefdienst zouden zijn overgebracht.

Artikel 8.4 Verstrekken van informatie in andere vorm

1. De archivaris verstrekt naar aanleiding van een verzoek informatie in andere vorm, indien:

a. de verzoeker onder toepassing van de artikelen 8.2 en 8.3 geen toegang kan worden verleend tot de desbetreffende documenten; en

b. de verstrekking van de archivaris een inspanning vergt die niet onevenredig is in verhouding tot het belang van de verzoeker bij de raadpleging van de informatie.

2. In andere gevallen kan de archivaris een verzoeker in andere vorm dan door het verlenen van toegang informatie verstrekken uit openbare of beperkt openbare documenten.

3. De archivaris kan naar aanleiding van een of meerdere verzoeken informatie uit beperkt openbare documenten voor eenieder openbaar maken.

4. Bij de verstrekking of openbaarmaking van informatie uit beperkt openbare documenten aan een verzoeker is artikel 8.3, eerste en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.5 Uitlening

1. De archivaris kan documenten voor een bepaalde tijd uitlenen aan een verzoeker, mits deskundig beheer en veilige bewaring naar zijn oordeel voldoende zijn gewaarborgd.

2. De artikelen 8.2, tweede lid, en 8.3, eerste en derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

3. De kosten van de uitlening kunnen volgens door het verantwoordelijke overheidsorgaan te stellen regels bij de verzoeker in rekening worden gebracht. Ten aanzien van deze kosten is artikel 9, eerste en vierde lid, van de Wet hergebruik van overheidsinformatie van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.6 Toegang of uitlening verantwoordelijk overheidsorgaan

1. De archivaris verleent een verantwoordelijk overheidsorgaan op verzoek toegang tot de documenten die het heeft overgebracht en leent die documenten op verzoek aan hem uit.

2. De archivaris kan een verzoek weigeren indien de toestand van de documenten zich naar het oordeel van de archivaris tegen het verlenen van toegang of tegen uitlening verzet. In dat geval stelt de archivaris het verantwoordelijke overheidsorgaan zo mogelijk kopieën ter beschikking.

Artikel 8.7 Verzoek om toegang of uitlening

1. Een verzoek als bedoeld in artikel 8.2 kan mondeling of schriftelijk worden gedaan en kan elektronisch worden verzonden op de door de archivaris aangegeven wijze.

2. Een verzoek als bedoeld in de artikel 8.3 en 8.5 wordt schriftelijk gedaan en kan elektronisch worden verzonden op de door het verantwoordelijke overheidsorgaan aangegeven wijze.

3. De verzoeker geeft bij zijn verzoek aan op welke documenten het verzoek betrekking heeft.

4. Indien een verzoek betrekking heeft op beperkt openbare documenten kan de archivaris:

a. nadere eisen stellen aan het verzoek, teneinde te kunnen beoordelen of de verzoeker met inachtneming van artikel 7.2 toegang kan worden verleend tot de betreffende documenten; of

b. de verzoeker om nadere specificering vragen van het onderwerp waarover hij informatie wenst te ontvangen, teneinde te kunnen beoordelen of een verzoeker in andere vorm informatie uit beperkt openbare documenten kan worden verstrekt.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:

a. het verzoek met betrekking tot beperkt openbare documenten; en

b. de wijze waarop de archivaris aan de hand van een dergelijk verzoek beoordeelt of de verzoeker met inachtneming van artikel 7.2 toegang kan worden verleend tot beperkt openbare documenten, hetzij of aan hem in andere vorm informatie kan worden verstrekt.

HOOFDSTUK 9. BIJZONDERE BEPALINGEN BEHEER OVERGE- BRACHT ARCHIEF

Artikel 9.1 Vervreemding door Onze Minister na overbrenging

1. Onze Minister kan overgebrachte documenten waarvoor hij ingevolge artikel 2.6, eerste lid, het verantwoordelijke overheidsorgaan is, slechts vervreemden na machtiging van het verantwoordelijke overheidsorgaan dat de documenten heeft overgebracht.

2. Een machtiging is niet vereist, indien de vervreemding geschiedt ter uitvoering van een in enige wet neergelegd voorschrift.

Artikel 9.2 Vernietiging na overbrenging

Onze Minister kan overgebrachte documenten waarvoor hij ingevolge artikel 2.6, eerste lid, het verantwoordelijke overheidsorgaan is, slechts vernietigen na machtiging van het verantwoordelijke overheidsorgaan dat de documenten heeft overgebracht.

Artikel 9.3 Afschriften van een authentieke akte

De archivaris of de rijksarchivaris kan afschriften afgeven van bij de archiefdienst berustende authentieke akten.

Artikel 9.4 Het opnemen van bescheiden door een archiefdienst

1. Onze Minister of een verantwoordelijk overheidsorgaan als bedoeld in artikel 2.2 kan met het oog op de belangen, bedoeld in artikel 1.3, schriftelijke stukken of andere gehelen van vastgelegde gegevens die daartoe door een rechtspersoon of natuurlijke persoon beschikbaar worden gesteld voor blijvende bewaring doen opnemen door het Nationaal Archief, onderscheidenlijk de door hem aangewezen decentrale archiefdienst. Onze Minister of het verantwoordelijke overheidsorgaan kan daartoe met de betreffende persoon een overeenkomst sluiten.

2. Op de ingevolge het eerste lid door een archiefdienst opgenomen documenten is artikel 7.1 van overeenkomstige toepassing.

3. Bij het opnemen van schriftelijke stukken of andere gehelen van vastgelegde gegevens kan Onze Minister of het verantwoordelijke overheidsorgaan besluiten de openbaarheid daarvan voor bepaalde tijd te beperken. Indien de overeenkomst daartoe aanleiding geeft, kunnen daarbij bijzondere voorwaarden worden vastgesteld waaronder daartoe toegang kan worden verleend of waaronder daaruit informatie in andere vorm kan worden verstrekt.

HOOFDSTUK 10. TOEZICHT EN HANDHAVING

Artikel 10.1 Toezicht centrale overheid

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde door de verantwoordelijke overheidsorganen, bedoeld in artikel 2.1, 2.4 en 2.5, zijn belast de bij besluit van Onze Minister als hoofdinspecteur en inspecteurs aangewezen ambtenaren.

2. Ten aanzien van de aanwijzing van de hoofdinspecteur is artikel 6.3, vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

3. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

4. De toezichthouder beschikt niet over de bevoegdheid, genoemd in artikel 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht.

5. Indien een toezichthouder met toepassing van artikel 5:15 van de Algemene wet bestuursrecht een ruimte betreedt, waarin documenten worden bewaard van overheidsorganen als bedoeld in het eerste lid, of met toepassing van artikel 5:18 van de Algemene wet bestuursrecht inzage vordert in zulke documenten, neemt hij de voorschriften ten aanzien van de beveiliging van geheimen in acht.

6. De hoofdinspecteur doet aan het verantwoordelijk overheidsorgaan mededeling van de bevindingen van het toezicht en van de voorzieningen die naar zijn oordeel dienen te worden getroffen.

7. Jaarlijks brengt de hoofdinspecteur aan Onze Minister schriftelijk verslag uit van zijn bevindingen van het toezicht. Onze Minister zendt dit verslag, vergezeld van zijn standpunt, aan de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Artikel 10.2 Meldplicht incidenten

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan als bedoeld in de artikelen 2.1, 2.4 of 2.5 doet onverwijld melding aan de hoofdinspecteur van:

a. de beschadiging, vermissing, het verlies of anderszins ontoegankelijk worden, anders dan ingevolge vernietiging of vervreemding in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens deze wet, van een of meer documenten waaraan ingevolge artikel 1.3 een aanmerkelijk belang moet worden toegekend, alsook de dreiging daarvan; of

b. een calamiteit die heeft geleid of dreigt te leiden tot de beschadiging, vermissing, het verlies of anderszins ontoegankelijk worden van een groot aantal documenten.

2. Onze Minister kan nadere regels stellen over de wijze waarop een melding wordt gedaan.

Artikel 10.3 Handhaving centrale overheid

1. Indien een verantwoordelijk overheidsorgaan als bedoeld in artikel 2.1, 2.4 of 2.5, niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens deze wet, kan Onze Minister hem een aanwijzing geven.

2. In de aanwijzing geeft Onze Minister met redenen omkleed aan op welke punten het verantwoordelijk overheidsorgaan in de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet tekortschiet, alsmede de in verband daarmee te nemen maatregelen.

3. Onze Minister kan een verantwoordelijk overheidsorgaan een last onder bestuursdwang opleggen, indien het overheidsorgaan de gegeven aanwijzing niet opvolgt. Deze bevoegdheid heeft Onze Minister niet ten aanzien van een verantwoordelijk overheidsorgaan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdelen a tot en met g.

4. Onze Minister maakt van de bevoegdheid tot het geven van een aanwijzing of het opleggen van een last onder bestuursdwang geen gebruik dan na overleg met het betreffende overheidsorgaan.

Artikel 10.4 Toezicht decentrale overheden

1. De archivaris van de door gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders of het dagelijks bestuur van een waterschap aangewezen decentrale archiefdienst is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet door de overheidsorganen van de provincie, de gemeente, onderscheidenlijk het waterschap.

2. De archivaris rapporteert rechtstreeks aan gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van het waterschap, over de bevindingen van het toezicht.

3. Over het toezicht door de archivaris wordt door provinciale staten, de gemeenteraad, onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap een verordening vastgesteld. In de verordening wordt in ieder geval

een regeling opgenomen over de periodieke verslaglegging, ten minste tweejaarlijks, van de bevindingen van het toezicht door gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, of het dagelijks bestuur van het waterschap aan provinciale staten, de gemeenteraad, onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap.

4. Met betrekking tot de uitvoering van deze wet door het dagelijks bestuur van een waterschap zijn de artikelen 124, 124a, 124c tot en met 124h, alsmede hoofdstuk XVII van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10.5 Toezicht gemeenschappelijke regelingen

1. De archivaris van de door het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 2.6, tweede lid, aangewezen decentrale archiefdienst is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet door een krachtens gemeenschappelijke regeling ingesteld openbaar lichaam, gemeenschappelijk orgaan, of ingestelde bedrijfsvoeringsorganisatie.

2. Indien Onze Minister dat verantwoordelijke overheidsorgaan is, geschiedt het toezicht door de als hoofdinspecteur en inspecteurs aangewezen ambtenaren, bedoeld in artikel 10.1, eerste lid, en zijn de artikelen 10.2 en 10.3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10.6 Last onder bestuursdwang

Het verantwoordelijke overheidsorgaan kan degene die niet voldoet aan de in artikel 4.5, eerste lid, gestelde verplichting een last onder bestuursdwang opleggen.

HOOFDSTUK 11. WIJZIGING ANDERE WETGEVING

Artikel 11.1 Algemene wet bestuursrecht

De Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

In bijlage 1 wordt «Archiefwet 1995: artikel 38» vervangen door «Archiefwet 2021: artikel 10.4, derde lid».

B

Bijlage 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1 wordt in de zinsnede met betrekking tot de Archiefwet 1995 «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021» en wordt «artikel 38» telkens vervangen door «artikel 10.4, derde lid».

2. In artikel 2 wordt «Archiefwet 1995: artikel 38» vervangen door «Archiefwet 2021: artikel 10.4, derde lid».

Artikel 11.2 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 17a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De registers van de burgerlijke stand worden in het gemeentehuis bewaard totdat zij worden overgebracht naar de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen decentrale archiefdienst, bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, van de Archiefwet 2021.

2. In het tweede lid wordt «gemeentelijke archiefbewaarplaats» vervangen door «decentrale archiefdienst».

B

In artikel 17b wordt «beheerder van een archiefbewaarplaats» vervangen door «archivaris van een decentrale archiefdienst».

Artikel 11.3 Erfgoedwet

In artikel 5.9, vierde lid, van de Erfgoedwet wordt «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021».

Artikel 11.4 Jeugdwet

Artikel 12.3a van de Jeugdwet wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid vervalt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot eerste en tweede lid.

2. Het eerste lid (nieuw) komt te luiden:

1. Voor zover documenten als bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021 zorg betreffen waarvoor op de datum van inwerkingtreding van artikel 11.7 een indicatiebesluit als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten was afgegeven, is het CIZ, genoemd in artikel 7.1.1 van de Wet langdurige zorg, het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021, voor zover de documenten niet overeenkomstig die wet of overeenkomstig de Archiefwet 1995, zoals die wet luidde voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Archiefwet 2021, naar een archiefdienst, onderscheidenlijk een archiefbewaarplaats zijn overgebracht.

3. In het derde lid wordt «Het indicatieorgaan, bedoeld in het tweede lid,» vervangen door «Het CIZ», wordt «archiefbescheiden» telkens vervangen door «documenten», en wordt «bescheiden» vervangen door «documenten».

Artikel 11.5 Machtigingswet oprichting Invest-NL

Artikel 15 van de Machtigingswet oprichting Invest-NL wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt «Rijksarchief na 20 jaar» vervangen door «het Nationaal Archief».

2. In het eerste lid wordt «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021» en wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet,».

3. In het tweede lid wordt «de zorg voor de archiefbescheiden» vervangen door «de verantwoordelijkheid voor de documenten».

4. In het derde lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten» en wordt «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021».

Artikel 11.6 Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming

Artikel 45 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Bij de verwerking van persoonsgegevens die deel uitmaken van documenten als bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021, die berusten bij een archiefdienst als bedoeld in artikel 1.1 van die wet, zijn de artikelen 15, 16, 18, eerste lid, onderdeel a, en 20 van de verordening niet van toepassing.

2. In het tweede en derde lid wordt «archiefbescheiden» telkens vervangen door «documenten».

Artikel 11.7 Uitvoeringswet EGTS-verordening

In artikel 8, onderdeel b, van de Uitvoeringswet EGTS-verordening wordt «artikel 1, onderdeel b, van de Archiefwet 1995» vervangen door «artikel 1.1 van de Archiefwet 2021».

Artikel 11.8 Visserijwet 1963

Artikel 75 van de Visserijwet 1963 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Onze Minister is het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021, voor de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet, van de bij de wet van 6 september 2006 tot wijziging van de Visserijwet 1963 (Stb. 2006, 476) opgeheven Organisatie ter verbetering van de binnenvisserij.

2. In het tweede lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten» en wordt «een rijksarchiefbewaarplaats» vervangen door «het Nationaal Archief».

3. In het derde lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten».

4. Het vierde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de eerste volzin wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten».

b. De tweede volzin komt te luiden: Het toezicht ten aanzien van de documenten, bedoeld in artikel 9.1 van de Archiefwet 2021, blijft op de krachtens het tweede lid ter beschikking gestelde documenten van toepassing.

5. In het vijfde en zesde lid wordt «archiefbescheiden» telkens vervangen door «documenten».

6. Het zevende lid komt te luiden:

7. De overbrenging van de in het eerste lid bedoelde documenten naar het Nationaal Archief geschiedt door Onze Minister met inachtneming van de artikelen 12.1 en 5.4 van de Archiefwet 2021.

Artikel 11.9 Wet algemene regels herindeling

Artikel 70 van de Wet algemene regels herindeling wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,».

2. In het tweede lid worden «archiefbescheiden» en «bescheiden» telkens vervangen door «documenten», wordt «artikel 12 van de Archiefwet 1995» vervangen door «artikel 5.4 van de Archiefwet 2021» en wordt «artikel 9» vervangen door «artikel 4.6, aanhef en onderdeel d,».

3. In het derde en vierde lid wordt «archiefbescheiden» telkens vervangen door «documenten».

Artikel 11.10 Wet basisregistratie personen

In artikel 4.18 van de Wet basisregistratie personen wordt «artikel 12, eerste lid, van de Archiefwet 1995» vervangen door «artikel 5.3, eerste lid, van de Archiefwet 2021,».

Artikel 11.11 Wet gebruik Friese taal

Artikel 23 van de Wet gebruik Friese taal wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste volzin wordt «bescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,» en wordt «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021».

2. In de tweede volzin wordt «bescheiden» vervangen door «documenten».

Artikel 11.12 Wet gemeentelijke indeling zuidelijk deel IJsselmeer behorende bij Flevoland

In artikel 5, tweede lid, van de Wet gemeentelijke indeling zuidelijk deel IJsselmeer behorende bij Flevoland wordt «de archiefbescheiden» vervangen door «de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,» en wordt «die archiefbescheiden» vervangen door «die documenten».

Artikel 11.13 Wet instelling gemeente Lelystad

In artikel 28, tweede lid, van de Wet instelling gemeente Lelystad wordt «de archiefbescheiden» vervangen door «de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,» en wordt «die archiefbescheiden» vervangen door «die documenten».

Artikel 11.14 Wet instelling provincie Flevoland

De Wet instelling provincie Flevoland wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 37, derde lid, wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021».

B

Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten als bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021».

2. In het vierde lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «archiefbescheiden of documenten».

3. In het vijfde lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten».

Artikel 11.15 Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017

De Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. In afwijking van artikel 5.4, eerste lid, van de Archiefwet 2021, worden slechts die documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet, naar een archiefdienst overgebracht die ouder zijn dan tien jaar en waarvan door Onze betrokken Minister, na advies van de archivaris of rijksarchivaris van de archiefdienst, is vastgesteld dat daaraan geen beperkingen aan de openbaarheid dienen te worden gesteld met het oog op één of meer van de beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onderdelen a en b, en tweede lid, onderdeel a, van die wet.

2. In het tweede lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten».

B

Artikel 22, derde lid, komt te luiden:

3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onderscheidenlijk Onze Minister van Defensie is het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021, voor documenten als bedoeld in artikel 1.1 van die wet, die verband houden met de gegevensverwerking ten behoeve van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst onderscheidenlijk de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst door de ambtenaren, bedoeld in artikel 91 onderscheidenlijk artikel 92, voor zover deze documenten niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief.

C

In artikel 133, derde lid, wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021»,.

D

Artikel 146 komt te luiden:

Artikel 146. Overgangsbepaling overbrengingstermijn Archiefwet 2021

In afwijking van artikel 21 van de wet worden van de documenten als bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021, die zijn opgemaakt of ontvangen voorafgaand aan het moment van inwerkingtreding van die wet, slechts die documenten naar een archiefdienst overgebracht die ouder zijn dan twintig jaar en waarvan door Onze betrokken Minister, na advies van de archivaris of rijksarchivaris van de archiefdienst, is vastgesteld dat daaraan geen beperkingen aan de openbaarheid dienen te worden gesteld met het oog op één of meer van de beperkingsgronden, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onderdelen a en b, en tweede lid, onderdeel a, van die wet.

Artikel 11.16 Wet op het notarisambt

De Wet op het notarisambt wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 41, tweede lid, wordt «artikel 21, eerste lid, van de Archiefwet 1995» vervangen door «artikel 4.1, derde lid, van de Archiefwet 2021».

B

In artikel 57 komt het vierde lid te luiden:

4. In afwijking van artikel 2.5 van de Archiefwet 2021 is Onze Minister het verantwoordelijke overheidsorgaan voor de zich in de algemene bewaarplaats bevindende documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet, voor zover deze niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief.

C

Artikel 59 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «artikel 12 van de Archiefwet 1995» vervangen door «artikel 5.4 van de Archiefwet 2021», wordt «de bij of krachtens die wet voor de bewaring daarvan aangewezen rijksarchiefbewaarplaats» vervangen door «het Nationaal Archief», en wordt «de rijksarchiefbewaarplaats» vervangen door «het Nationaal Archief».

2. In het tweede lid wordt «de in die wet bedoelde rijksarchiefbewaarplaatsen» vervangen door «het Nationaal Archief».

Artikel 11.17 Wet open overheid

Artikel 2.4, eerste lid, van de Wet open overheid komt te luiden:

1. Een bestuursorgaan treft passende maatregelen om de documenten die het ontvangt, vervaardigt of anderszins onder zich heeft, in duurzaam toegankelijke staat te brengen en te houden.

Artikel 11.18 Wet opheffing bedrijfslichamen

Artikel LV van de Wet opheffing bedrijfslichamen wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021» en wordt «archiefbewaarplaats» vervangen door «archiefdienst als bedoeld in artikel 1.1 van die wet».

2. In het derde lid wordt «zorgdrager» vervangen door «het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021» en wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet».

Artikel 11.19 Wet opheffing openbaar lichaam Rijnmond

Om artikel 12, zevende lid, wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,».

Artikel 11.20 Wet politiegegevens

Artikel 14, vierde lid, van de Wet politiegegevens wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste volzin wordt «de waarde van de archiefbescheiden» vervangen door «het belang van de betreffende documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,».

2. In de tweede volzin wordt «archiefbewaarplaats» vervangen door «de archiefdienst, die ingevolge die wet met de blijvende bewaring van de documenten is belast» en wordt «artikel 15 van de Archiefwet 1995» vervangen door «artikel 7.2 van die wet».

Artikel 11.21 Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen

De Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 8a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «Onze Minister is belast met het beheer van en de zorg voor archiefbescheiden» vervangen door «Onze Minister is het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021, voor de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet,».

2. In het tweede lid wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten».

B

Artikel 8b wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «Archiefwet 1995» vervangen door «Archiefwet 2021» en wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet».

2. In het tweede lid wordt «het beheer van en de zorg voor de archiefbescheiden» vervangen door «de verantwoordelijkheid voor de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,».

Artikel 11.22 Wet tot gemeentelijke indeling van de Waddenzee

In artikel 7, tweede lid, van de Wet gemeentelijke indeling van de Waddenzee wordt «de archiefbescheiden» vervangen door «de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,» en wordt «die archiefbescheiden» vervangen door «die documenten».

Artikel 11.23 Wet tot instelling gemeenten Almere en Zeewolde

Artikel 32 van de Wet tot instelling gemeenten Almere en Zeewolde wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt «de archiefbescheiden» vervangen door «de documenten, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021,» en wordt «die archiefbescheiden» vervangen door «die documenten».

2. In het derde lid wordt «archiefbescheiden» telkens vervangen door «archiefbescheiden of documenten».

Artikel 11.24 Wet tot intrekking van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank en wijziging van diverse wetten in verband met de oprichting van de Dienst Uitvoering Onderwijs

In artikel XXIII van de Wet van 15 oktober 2009 tot intrekking van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank en wijziging van diverse wetten in verband met de oprichting van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) (Stb. 2009, 492) wordt «de zorgdrager, bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Archiefwet 1995» vervangen door «het verantwoordelijke overheidsorgaan, bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021» en wordt «archiefbescheiden» vervangen door «documenten, bedoeld in artikel 1.1 van die wet,».

Artikel 11.25 Wijzigingswet financiële markten 2014

Artikel VI, derde lid, komt te luiden:

3. Artikel 10, tweede lid, van de Postbankwet, zoals dat luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit artikel, blijft van toepassing op de in dat artikel bedoelde archiefbescheiden, met dien verstande dat voor «Archiefwet 1995 (Stb. 276)» wordt gelezen «Archiefwet 2021», dat voor «archiefbescheiden» wordt gelezen «documenten als bedoeld in artikel 1.1 van de Archiefwet 2021» en dat voor «de algemene rijksarchief-bewaarplaats» wordt gelezen «het Nationaal Archief».

HOOFDSTUK 12. OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 12.1 Overgangsbepaling gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen op grond waarvan een openbaar lichaam, een bedrijfsvoeringsorganisatie of een gemeenschappelijk orgaan zijn ingesteld, worden zo nodig uiterlijk binnen twee jaar na het moment van inwerkingtreding van deze wet met het bepaalde in de artikelen 2.3, 2.6 en 10.5 in overeenstemming gebracht.

Artikel 12.2 Overgangsbepaling selectielijsten

Selectielijsten die zijn vastgesteld op grond van artikel 5 van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, worden geacht als selectiebesluiten te zijn vastgesteld op grond van artikel 5.1 van deze wet.

Artikel 12.3 Overgangsbepalingen overbrenging

1. In afwijking van artikel 5.3, eerste lid, hoeft een verantwoordelijk overheidsorgaan documenten die voor blijvende bewaring in aanmerking komen en die zijn opgemaakt of ontvangen voorafgaand aan het moment van inwerkingtreding van deze wet, niet eerder over te brengen dan het moment waarop die documenten de leeftijd van twintig jaar hebben bereikt.

2. Machtigingen die zijn gegeven op grond van artikel 13, vierde lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, worden geacht te zijn gegeven op grond van artikel 5.5, tweede lid, van deze wet, met dien verstande dat de voor deze machtigingen geldende werkingsduur onverkort van toepassing blijft.

Artikel 12.4 Overgangsbepalingen archiefbewaarplaatsen

1. Een archiefbewaarplaats die op grond van artikel 28, 31, of 36 van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, is aangewezen door gedeputeerde staten, een college van burgemeester en wethouders, onderscheidenlijk een bestuur van een waterschap, wordt geacht op grond van artikel 6.1, eerste lid, van deze wet, te zijn aangewezen als de decentrale archiefdienst van de desbetreffende provincie, gemeente of het desbetreffende waterschap.

2. Archiefbescheiden die op grond van de Archiefwet 1995, zoals die luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, blijvend worden bewaard door een door gedeputeerde staten, een college van burgemeester en wethouders, of een bestuur van een waterschap aangewezen archiefbewaarplaats, worden geacht op grond van deze wet blijvend te worden bewaard door de door gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van een waterschap aangewezen decentrale archiefdienst.

Artikel 12.5 Overgangsbepaling rijksarchiefbewaarplaatsen

Archiefbescheiden die op grond van de Archiefwet 1995, zoals die luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, blijvend worden bewaard door de rijksarchiefbewaarplaatsen en de algemene rijksarchiefbewaarplaats als bedoeld in artikel 26, eerste lid, onderscheidenlijk tweede lid, van die wet, worden geacht op grond van deze wet blijvend te worden bewaard door het Nationaal Archief.

Artikel 12.6 Overgangsbepalingen archivariissen

1. Een archivaris die is aangewezen op grond van artikel 29, derde lid, 32, derde lid, of 37, derde lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, wordt geacht te zijn aangewezen op grond van artikel 6.3, tweede lid, van deze wet.

2. Voor de provincies, gemeenten en waterschappen die op het moment van inwerkingtreding van deze wet niet beschikken over een archivaris, wordt door gedeputeerde staten, het college van burgemeester en wethouders, onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van een waterschap binnen twee jaar na het moment van inwerkingtreding van deze wet een archivaris aangewezen.

Artikel 12.7 Overgangsbepalingen rijksarchivaris

1. De algemene rijksarchivaris die is aangewezen op grond van de Archiefwet 1995, zoals die luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, wordt geacht als rijksarchivaris te zijn aangewezen op grond van artikel 6.3, eerste lid, van deze wet.

2. De publiekrechtelijke rechten en verplichtingen van de rijksarchivariissen, bedoeld in artikel 26, tweede lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, gaan met ingang van het moment van inwerkingtreding van deze wet over op de rijksarchivaris.

3. Bezwaarschriften die aanhangig zijn bij een rijksarchivaris als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, gaan met ingang van het moment van inwerkingtreding van deze wet, in de stand waarin zij zich bevinden, over op de rijksarchivaris.

4. In bestuursrechtelijke gedingen waarin een rijksarchivaris als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, partij is, treedt de rijksarchivaris met ingang van het moment van inwerkingtreding van deze wet in zijn plaats, zonder dat daarvoor een betekening nodig is en met overneming van de aanwijzing van een gemachtigde.

Artikel 12.8 Overgangsbepaling openbaarheidsbeperkingen

Een op grond van artikel 15 of 16 van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, aan de openbaarheid gestelde beperking blijft na de inwerkingtreding van deze wet van kracht, met dien verstande dat hoofdstuk 8 ten aanzien de desbetreffende documenten van overeenkomstige toepassing is.

Artikel 12.9 Overgangsbepaling hoofdinspecteur en inspecteurs

De op grond van artikel 25a, eerste lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, als hoofdinspecteur en inspecteurs aangewezen ambtenaren, worden geacht te zijn aangewezen op grond van artikel 10.1, eerste lid, van deze wet.

Artikel 12.10 Overgangsbepalingen artikel 46 Archiefwet 1995

1. De archiefbescheiden die op grond van een regeling als bedoeld in artikel 46, tweede lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, aan een gemeente in bewaring zijn gegeven, worden, voor zover zij niet reeds eerder zijn vervreemd, geacht aan de desbetreffende gemeente te zijn vervreemd met ingang van met het moment van inwerkingtreding van deze wet.

2. Onze Minister vervreemdt de archiefbescheiden, bedoeld in artikel 46, derde lid, van de Archiefwet 1995, zoals dat luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet, op diens verzoek aan de desbetreffende gemeente.

Artikel 12.11 Evaluatie

Onze Minister zendt binnen vijf jaar, alsmede binnen vijftien jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 12.12 Intrekking Archiefwet 1995

De Archiefwet 1995 wordt ingetrokken.

Artikel 12.13 Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Archiefwet 2021.

Artikel 12.14 Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de voorzitters van de Regionale Historische Centra
zie verzendlijst

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
44518489

Datum **- 9 APR. 2024**
Betreft Toekomstig huisvestingsstelsel, aanbesteden onderhoud

Geachte voorzitters van de Regionale Historische Centra,

Van 2019 tot medio 2021 nam u deel aan een pilot waarin de Regionale Historische Centra zelf – in plaats van het Rijksvastgoedbedrijf – verantwoordelijk waren voor het beheer en het onderhoud van het vastgoed dat u van de Staat huurt. Onder deze verantwoordelijkheid was en is tevens inbegrepen het borgen van de veiligheid en de gezondheid van het personeel en het publiek dat het betreffende vastgoed bezoekt.

Op 18 mei 2021 leverde bureau Brink op verzoek van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en mede namens de andere deelnemende partijen, een evaluatie van deze pilot op. Hieruit bleek dat de betreffende Regionale Historische Centra in grote lijnen tevreden tot zeer tevreden zijn met de nieuwe werkwijze en dat ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de tijdens de pilot geteste werkwijze als grotendeels positief beoordeelde. Ik onderschrijf deze conclusie. Ook het Rijksvastgoedbedrijf heeft aangegeven dat het de uitkomsten van de pilot als goede basis voor een verdere samenwerking ziet.

In de afgelopen jaren hebben alle betrokken partijen de werkwijze van de pilot de facto voortgezet. Uw huurovereenkomsten met het Rijksvastgoedbedrijf worden momenteel op deze basis jaarlijks verlengd en u bent, ieder voor zich, meerjarige overeenkomsten met derden aangegaan voor bijvoorbeeld het beheer en het onderhoud van het betreffende vastgoed.

Gezien deze positieve ervaringen is het mijn voornemen om in de loop van 2024 deze nieuwe werkwijze vast te stellen. Als uitgangspunt wil ik daarbij de uitkomsten van de genoemde pilot nemen, aangevuld met eventuele noodzakelijke verbeteringen die in overleg tussen het ministerie van OCW, het Rijksvastgoedbedrijf en de Regionale Historische Centra worden geconstateerd. Ook het toezicht op de gemaakte afspraken en werkwijze zal worden ingevuld.

Er is één onderwerp waarop ik u op dit moment al graag meer richting geef: het door u mogelijk willen opstarten van nieuwe (Europese) aanbestedingsprocedures voor het onderhoud (en mogelijk beheer) van het door u van de Staat gehuurde

vastgoed, in verband met het eindigen van lopende contracten. Een aantal van u heeft aangegeven graag snel helderheid te krijgen over mijn positie op dit punt. Ik wil u hierbij informeren dat ik hier geen bezwaar tegen heb. Vanzelfsprekend laat dit eventuele bijzondere afspraken die uw Regionaal Historisch Centrum voor het vastgoed met de Staat heeft gemaakt, onverlet.

Onze referentie
44518489

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Fleur Gräper- van Koolwijk

BESTUURSCONVENANT DUURZAME SAMENWERKING MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP EN DE REGIONALE HISTORISCHE CENTRA

Partijen,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan, hierna te noemen: 'de staatssecretaris';

De algemene rijksarchivaris, tevens directeur van het Nationaal Archief, hierna te noemen: 'de algemene rijksarchivaris';

en

Brabants Historisch Informatie Centrum;

Collectie Overijssel;

Drents Archief;

Het Flevolands Archief;

Gelders Archief;

Groninger Archieven;

Historisch Centrum Limburg;

Noord-Hollands Archief;

Het Utrechts Archief;

Zeeuws Archief;

hierna gezamenlijk te noemen: de besturen;

Overwegen het volgende,

Preamble

- De Regionale Historische Centra (hierna: RHC's) zijn sinds de jaren '90 van de vorige eeuw als samenwerkingsverband tussen de rijksarchiefbewaarplaatsen in de provinciehoofdsteden* en decentrale partners op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen gevormd;
- Doelstelling was een breder publiek toegang te verlenen tot de inhoud van de archiefcollecties die de verschillende partners in de hoofdsteden van de provincies hadden bijeengebracht;
- Een andere doelstelling was een krachtenbundeling met een steviger financiële basis als bijdrage aan het professionele beheer van de gezamenlijke collecties;
- Na ruim een kwart eeuw van samenwerking trekken partijen de conclusie dat de opzet is geslaagd. De RHC's zijn inmiddels een bekend merk in de archief- en erfgoedsector en niet meer weg te denken in het landschap van erfgoedbeherende instellingen. Met hun rijke archiefcollecties bezitten de

* Zoals opgenomen in artikel 26, tweede lid, van de Archiefwet 1995.

RHC's een unieke schat om de verhalen van het verleden te kunnen vertellen en van daaruit de brug te slaan naar de actualiteit. De authentieke bronnen bieden bovendien de mogelijkheid om mensen op het spoor te zetten van hun eigen identiteit en onderzoek te laten plegen naar wat zich voor ons heeft afgespeeld;

- Voor de RHC's bestaat binnen de samenwerking veel gelegenheid om zich te onderscheiden, al naar gelang beleid en prioriteiten. Voorbeelden hiervan zijn regionale thema's en eigen digitaliseringsprojecten;
- Een ontwikkeling die bij het oprichten van de RHC's nog in de kinderschoenen stond, is de digitalisering van de informatiehuishouding van de overheid. Sinds het begin van de 21e eeuw is het belang van digitaal archiefbeheer sterk toegenomen. De overheid werkt en communiceert digitaal, zowel in de eigen bedrijfsvoering als in het verkeer met burgers;
- De RHC's tonen zich bij al deze ontwikkelingen centrum van lokale en regionale geschiedenis en erfgoed. Zij kunnen tevens als adviseur optreden van overheidsorganisaties in het belang van een betrouwbare informatiehuishouding van de overheid en bijdragen aan de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie;

Informatiehuishouding Rijk

- De digitalisering van de informatiehuishouding leidt tot centralisering van de voorzieningen van informatiebeheer bij het Rijk, waarvoor het Nationaal Archief de wettelijke archiefbewaarplaats of archiefdienst is;
- Voor het Rijk is het belangrijk dat het Nationaal Archief zich de komende jaren met zijn digitale diensten en voorzieningen volledig op de Rijksoverheid richt. De verbeteracties van de informatiehuishouding die zijn ingezet vergen een centrale inzet. Dit betekent dat de RHC's voor een e-depotvoorziening en daaraan verbonden diensten voor de decentrale deelnemers zijn aangewezen op eigen voorzieningen en initiatieven. Eerder zijn voor aanloopkosten aan alle RHC's eenmalig middelen ter beschikking gesteld en te kennen gegeven dat de rijksmiddelen die tot het moment van uittreden jaarlijks aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend voor dit beheer beschikbaar blijven.* De RHC's beschouwen het aanbieden van e-depotdiensten inmiddels als een eigen verantwoordelijkheid;
- Als gevolg van genoemde centralisering heeft de ambtsvoorganger van de staatssecretaris aangekondigd om per inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet uit de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's te treden, onder voortzetting van het beheer van de papieren en de binnen DTR-3 gedigitaliseerde rijksarchiefcollecties in de RHC's;†
- De staatssecretaris is zich ervan bewust dat dit uittreden de indruk kan wekken dat hiermee tevens een einde komt aan de nauwe samenwerking tussen partijen die de RHC's al zoveel jaren kenmerkt. Nu dit geenszins zo is, vraagt dit om een (her)bevestiging van vertrouwen, waaraan dit convenant uitdrukking geeft;
- Het wetsvoorstel voor de Archiefwet 2021‡ biedt een grondslag die het mogelijk maakt dat de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) bij besluit zijn taken en bevoegdheden voor bepaalde documenten overdraagt aan onder meer het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam of aan het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen dat of die blijkens de gemeenschappelijke regeling archiefbeheer ten doel heeft.

Spreek het volgende af,

* Kamerstukken II, 2021-2022, 35925-VIII, nr.150, brief aan de RHC's van 15 december 2021.

† Kamerstukken II, 2022-2023, 36200-VIII, nr.180; brief aan de RHC's van 25 november 2022.

‡ Kamerstukken II 2021/22, 35968, nr. 2.

Artikel 1. Doel

1. Voortzetten samenwerking

- a. Partijen spreken uit dat zij de onderlinge samenwerking na het uittreden door de staatssecretaris uit de gemeenschappelijke regelingen langdurig willen voortzetten en dat zij zich hiervoor zullen inspannen. Dit doet zowel recht aan de over de afgelopen jaren opgebouwde, hechte relatie als aan de belangen die hiermee worden gediend.
- b. Deze belangen zijn enerzijds gelegen in het blijvend beheer en de toegankelijkheid van de rijkscollecties, waarvoor de besturen zorg zullen blijven dragen, en anderzijds in het voortzetten en doorontwikkelen van de RHC's als regionaal centrum voor het informatiebeheer van de overheid en als regionaal knooppunt van erfgoedcollecties.

2. Beheer en toegankelijkheid rijksarchiefcollecties

- a. De besturen spreken uit om na bovengenoemd besluit tot uittreding zorg te (blijven) dragen voor het beheer van de overgebrachte en nog over te brengen papieren en de onder het programma DTR-3 gedigitaliseerde rijksarchiefcollecties en deze voor een breed publiek alsmede specifieke doelgroepen, zoals journalisten, onderzoekers en historici, toegankelijk te maken en aan hen te presenteren.
- b. De RHC's maken hierbij gebruik van hun kennis van de specifieke achtergrond waartegen deze archieven zijn gevormd en van de doelgroepen die met de bronnen van de (regionale) geschiedenis in aanraking kunnen worden gebracht.
- c. Wat betreft het overbrengen van hybride rijksarchieven na het moment van uittreden door de staatssecretaris uit de gemeenschappelijke regelingen maken partijen onderling afspraken waar en door welke partij deze het beste zijn te beheren.

3. Informatiebeheer en erfgoed

- a. Informatie en (cultureel) erfgoed zijn twee zijden van dezelfde medaille. Informatie die vandaag en morgen wordt gecreëerd vormt later onze geschiedenis en omgekeerd geeft het archief toekomst aan ons verleden. De besturen spannen zich enerzijds in om de RHC's te positioneren en verder te ontwikkelen als betrouwbare en vakkundige expertisecentra voor informatiebeheer, en anderzijds om deze voort te zetten en waar mogelijk te versterken als regionale knooppunten van de erfgoedcollecties.
- b. De besturen richten zich hierbij op de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed en de uitwerking van deze afspraken in de vorm van de Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur (DERA).*

4. Digitalisering en kennisdeling

- a. Partijen spreken uit dat zij kennis en kennisproducten zullen uitwisselen op het gebied van digitalisering van de informatiehuishouding, duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie, cultureel erfgoed(educatie) en publieksbereik. Het Nationaal Archief vervult hierin namens de staatssecretaris een belangrijke rol als kennispartner.

5. Bestuur en samenstelling

- a. De besturen dragen zorg voor een stevig fundament van de RHC's. Het Rijk onderschrijft het streven naar een brede samenstelling van deelnemers als

* Hiertoe kunnen de besturen gebruikmaken van voorzieningen en expertise van het Netwerk Digitaal Erfgoed, dat uitvoering geeft aan de Nationale Strategie.

waarborg voor bestuurskracht, regionale hechting en een financiële basis die zowel adequaat beheer als investeren in vernieuwing mogelijk maakt.

6. Overleg

- a. De besturen nodigen periodiek of wanneer zij dat nodig vinden (een vertegenwoordiger van) de staatssecretaris uit in hun midden om zaken die het gemeenschappelijk belang, het functioneren van het RHC of het beheer van de rijksarchiefcollecties raken gezamenlijk te bespreken. Omgekeerd geven de besturen gevolg aan een verzoek van de staatssecretaris om over zaken als deze in overleg te treden.
- b. Partijen wijzen contactpersonen aan en zorgen dat hun contactgegevens wederzijds bekend zijn.
- c. Partijen spreken af dat zij elkaar tijdig informeren en betrekken aangaande alle zaken die raken aan de samenwerking en het beheer van de rijksarchiefcollecties. Hiertoe behoren ook het voornemen tot beëindigen van de samenwerking, fusie of zaken van die strekking.

7. Voortzetten bijdrage

- a. De staatssecretaris bevestigt de afspraken om de financiële bijdrage die verbonden is aan het beheer van de papieren en de binnen DTR-3 gedigitaliseerde rijksarchiefcollecties in de gemeenschappelijke regelingen na haar uittreden daaruit voort te zetten. Dit kan plaatsvinden als uitvloeisel van de overdracht van verantwoordelijkheden voor overgebrachte documenten, zoals opgenomen in de voorgestelde Archiefwet 2021, en worden gerealiseerd door een specifieke uitkering zoals bedoeld in artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet.
- b. De besturen spannen zich in om te bewerkstelligen dat de gemeenten, provincies en waterschappen die deelnemen aan de gemeenschappelijke regelingen, na het uittreden door de staatssecretaris daaruit, blijven bijdragen aan het beheer van de decentrale archiefcollecties en andere activiteiten die archivering of kennisdeling van historisch materiaal als oogmerk hebben.

OVERIGE BEPALINGEN

8. Evaluatie

- a. Partijen evalueren de uitvoering en werking van dit convenant voor het eerst twee jaar na in werking treden, waarna het convenant telkens om de vier jaar wordt geëvalueerd, of zoveel eerder als partijen daartoe gezamenlijk besluiten.
- b. Kosten van de evaluatie worden door elke partij voor een gelijk deel gedragen.

9. Wijziging, opzegging en beëindiging

- a. Elke partij kan de andere partijen schriftelijk verzoeken het convenant te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle partijen.
- b. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden als bijlage aan het convenant gehecht.
- c. Indien een wijziging van de wetgeving op het gebied van de archieven, een wijziging in de verantwoordelijkheden voor overgebrachte documenten of een onvoorziene omstandigheid erin resulteert dat de afspraken in dit convenant billijkheidshalve behoren te eindigen, kan elke partij dit convenant met inachtneming van een redelijke termijn geheel of gedeeltelijk schriftelijk opzeggen.
- d. Wanneer een partij het convenant opzegt, blijft het convenant voor de overige partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.

- e. Ingeval van opzegging en beëindiging van het convenant is geen van de partijen jegens een andere partij schadelijch.

10. Toetredingsregeling

Decentrale overheden die toetreden tot een openbaar lichaam of bedrijfsvoeringsorganisatie dat of die partij is bij dit convenant zijn langs die weg gebonden aan afspraken in dit convenant.

11. Toepasselijk recht, afdwingbaarheid en geschillen

- a. Op dit convenant is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- b. Dit convenant is niet in rechte afdwingbaar.
- c. Indien sprake is van een geschil, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden.
- d. Indien het minnelijke overleg niet binnen drie maanden leidt tot een oplossing van het geschil, kunnen partijen dit convenant beëindigen met inachtneming van artikel 9 van dit convenant.

SLOTBEPALINGEN

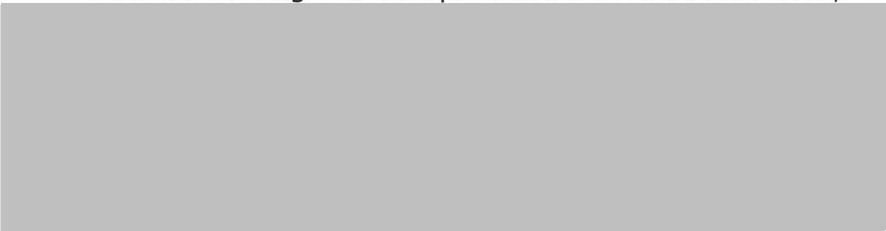
12. Inwerkingtreding en looptijd

Dit convenant treedt in werking met ingang van de dag van uittreden door de staatssecretaris uit de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's, heeft het oogmerk van duurzame samenwerking en wordt daarom voor onbepaalde tijd aangegaan.

13. Publicatie in Staatscourant

- a. Binnen zes weken na ondertekening van dit convenant wordt de tekst daarvan gepubliceerd in de Staatscourant.
- b. Bij wijzigingen in het convenant vindt het eerste lid overeenkomstige toepassing.
- c. Van toetreden, opzeggen, ontbinden of beëindigen wordt melding gemaakt in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen op 1 februari 2024 te Haarlem,

F. Gräper- van Koolwijk
Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

A. Doek
Algemeen Rijksarchivaris

Het Brabants Historisch Informatie Centrum

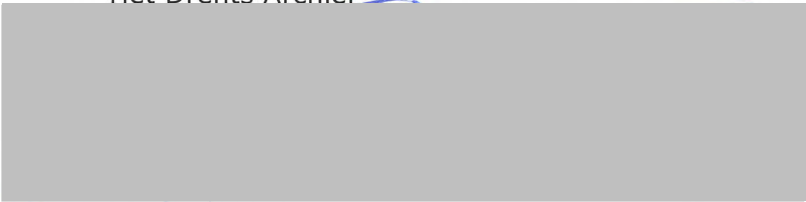
P.L.B.A. van Geel
Voorzitter van het Algemeen Bestuur

Collectie Overijssel

J.C. Gerritsen
Voorzitter van het Algemeen Bestuur

Het Drents Archief

M. Hoogeveen
Voorzitter van het Algemeen Bestuur

Het Flevolands Archief

S. Kruis
Voorzitter van het Algemeen Bestuur

Het Gelders Archief

De Voorzitter van het Algemeen Bestuur, namens deze
F.J.W. van Kan
Algemeen Directeur

De Groninger Archieven

De Voorzitter van het Algemeen Bestuur, namens deze
E. de Jonge
Directeur

Het Historisch Centrum Limburg

De Voorzitter van het Algemeen Bestuur, namens deze
L. Wiggers
Algemeen Directeur

Het Noord-Hollands Archief

J. Wienen
Voorzitter van het Algemeen Bestuur

Het Utrechts Archief

De Voorzitter van het Algemeen Bestuur, namens deze
R.G.H. van Muilekom
Lid van het Algemeen Bestuur

Het Zeeuws Archief

A.J. Koppejan
Voorzitter van het Algemeen Bestuur

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De besturen van het Brabants Historisch Informatie Centrum, Collectie Overijssel, het Drents Archief, het Flevolands Archief, het Gelders Archief, de Groninger Archieven, het Historisch Centrum Limburg, het Noord-Hollands Archief, het Utrechts Archief, het Zeeuws Archief

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
43877723

Datum 1 februari 2024

Betreft Side letter bij Bestuursconvenant duurzame samenwerking Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Regionale Historische Centra

Geachte besturen van de Regionale Historische Centra,

Zoals u bekend is, wil het Rijk met de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet uit de gemeenschappelijke regelingen met de Regionale Centra treden. Het bestuursconvenant dat wij binnenkort gezamenlijk zullen ondertekenen onderstreept dat het Rijk zich betrokken blijft voelen bij het belangrijke werk dat uw organisaties verrichten. Daarnaast zal ik in de komende periode met ieder van u nog individueel in gesprek gaan over de gevolgen van de uittreding voor uw specifieke instelling. Per RHC zal vervolgens een uittredingsbesluit, een delegatiebesluit en een beschikking voor een specifieke uitkering ten behoeve van het beheer van de rijksarchieftaken worden opgesteld.

In artikel 7 van het Convenant dat wij zullen ondertekenen bevestig ik mijn voornemen om de financiële bijdrage die verbonden is aan het beheer van de rijksarchiefcollecties ook na mijn uittreden uit de gemeenschappelijke regelingen voort te zetten. Deze bijdrage kan jaarlijks worden aangepast in verband met de ontwikkeling van lonen of prijzen met een percentage, zoals dit in het voorkomende geval door de Minister in de loop van het begrotingsjaar voor het geheel van zijn bijdrage wordt vastgesteld.

Het is mijn streven om binnen de SiSa-verantwoordingsystematiek zoveel als mogelijk de verantwoording te blijven volgen die tot op heden gehanteerd is zodat de financiële indicatoren die van belang zijn voor het volgen van de financiële gezondheid van uw instellingen en die al te vinden zijn uw jaarrekeningen, niet nogmaals opgevraagd zullen hoeven te worden.

Ik spreek tenslotte van harte mijn waardering uit voor alle Regionale Historische Centra. Uw belangrijke rol in de regio voor de bewaring en

beschikbaarstelling van cultureel erfgoed is onmiskenbaar en ik zie uit naar een positieve en langdurige samenwerking tussen uw instellingen en het ministerie van OCW.

Onze referentie
43877723

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Fleur Gräper-van Koolwijk

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
33940806

Datum **25 NOV. 2022**
Betreft Uittreden en bestuurlijke afspraak

Geacht bestuur,

Met deze brief geef ik gevolg aan mijn voornemen om aan de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) mijn positie ten aanzien van het voorgenomen uittreden uit de gemeenschappelijke regelingen nader uiteen te zetten. Dit voornemen maakte ik eerder kenbaar in mijn brief aan de provincie en gemeente Utrecht van 26 april jl. over dit onderwerp, die ik u in afschrift heb toegestuurd.

Tevens wil ik u hierbij mijn voorstellen doen voor de vervolgstappen en u informeren over de gewijzigde planning van dit uittreden.

Continuïteit

Bij het aangaan van onze samenwerking wilden wij als samenwerkende overheden de rijksarchieven in de provincies en de archieven van decentrale overheden professioneler beheren, de middelen efficiënter inzetten en met de archiefcollecties een zo breed mogelijk publiek bereiken. Hierin zijn we naar mijn overtuiging goeddeels geslaagd. Vele belangstellenden, zowel het brede publiek als onderzoekers en andere professionele gebruikers, weten de weg naar het RHC te vinden.

De digitalisering van de informatiehuishouding heeft inmiddels geleid tot een centralisering van de voorzieningen bij het Rijk. Het zwaartepunt van de digitale dienstverlening van het Nationaal Archief komt als gevolg hiervan te liggen bij de Rijksoverheid. Dit was een belangrijke overweging bij het voornemen om uit te treden uit de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's.

De RHC's spelen hierop in met eigen voorzieningen voor een e-depot en kunnen hiervoor mede gebruik maken van de financiële middelen die mijn ambtsvoorganger eenmalig heeft toegekend voor aanloopkosten. Hierdoor kunnen de RHC's de digitale toegankelijkheid van de archieven vergroten en tevens bijdragen aan een betrouwbare digitale informatiehuishouding van de overheid. Ik ondersteun deze rol en betekenis van de RHC's van harte. Het wetsvoorstel van de Archiefwet 2021 biedt een grondslag om na mijn uittreden uit de gemeenschappelijke regelingen de verantwoordelijkheid voor het beheer van de archiefbescheiden van het Rijk aan u over te dragen. Deze grondslag maakt tevens mogelijk om de RHC's een specifieke uitkering te verschaffen om de

kosten van het beheer te dekken. Van mijn uittreden verwacht ik dan ook voor de RHC's geen negatieve financiële effecten.

Onze referentie
33940806

Het Nationaal Archief zet met u de afstemming over het beheer van de (rijks)collecties voort. Over vraagstukken zoals de omgang met hybride archief en overbrenging kunt u collegiaal overleg voeren. Uitgangspunt is dat de collecties zowel voor als na mijn uittreden onverminderd toegankelijk zijn voor het publiek.

Bestuurlijke afspraak

Ik begrijp goed dat de RHC's zicht willen houden op hun toekomst en ontwikkelingsmogelijkheden en graag concreet gemaakt zien dat het Rijk met het uittreden uit de gemeenschappelijke regelingen de handen van de RHC's niet aftrekt. Zo zou een bestuurlijke afspraak in die behoefte kunnen voorzien. Het maken van een dergelijke afspraak lijkt mij een goede zaak. Hiermee geven wij als ondertekenaars het signaal onze samenwerking te zien als een die geldt voor de langere termijn. Bovendien kan zo'n afspraak bijdragen aan het vertrouwen van zowel bestaande als mogelijke nieuwe partners in de gemeenschappelijke regeling en in de samenwerking om de archiefcollecties voor het publiek toegankelijk te maken. Nieuwe partners kunnen bijdragen aan een robuust bestuur, een brede vertegenwoordiging uit de omgeving en een stevige financiële basis van het RHC.

Ik neem dan ook graag binnenkort het initiatief om samen met u te komen tot zo'n bestuurlijke afspraak, die is gericht op de duurzaamheid van de samenwerking.

Tijdpad

In eerdere communicatie met de RHC's is steeds uitgegaan van 1 januari 2024 als de datum van het voorgenomen uittreden. Zoals mondeling aan directeuren en besturen van de RHC's al is gemeld, is deze datum inmiddels met een jaar opgeschoven. Dit hangt samen met de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel van de Archiefwet 2021, die meer tijd vergt dan was voorzien. De bijgestelde voorgenomen datum van uittreden is hierdoor 1 januari 2025. Enerzijds kan deze datum ruimere mogelijkheid bieden tot voorbereiding en communicatie. Anderzijds hoeft het geen belemmering te vormen, indien nieuwe partners al voor die datum willen toetreden tot de publieke samenwerking. Overigens schuift hiermee ook het formele besluit tot uittreden op. Zodra meer hierover bekend is, zal ik u informeren.

Tot slot

Met deze brief hoop ik u mijn positie en voornemens ten aanzien van het uittreden uit de gemeenschappelijke regelingen te hebben verduidelijkt. Met daarenboven een bestuurlijke afspraak hoop ik uit het oogpunt van het publieke belang van onze archiefcollecties met u uit te mogen zien naar een duurzame relatie en samenwerking.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Günay Uslu

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Burgemeester en wethouders gemeente Utrecht en
Gedeputeerde Staten provincie Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
32319569

Uw brief van
22 februari 2022

Uw referentie
UTSP-1517758143-115

Datum 26 april 2022

Betreft Gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief en voorgenomen
uittreding

Geachte Colleges,

Op 24 februari jl. ontving ik uw brief betreffende het voorgenomen uittreden van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling van Het Utrechts Archief (HUA). In deze brief gaat u in op uw zorgen over de wijze waarop dit wordt uitgevoerd en op uw situatie als overblijvende partners. Graag reageer ik in deze brief op de door u naar voren gebrachte zorgen.

Uw brief

Als achterblijvende partners betreurt u het voornemen van het Rijk tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regeling HUA. U geeft te kennen hiermee een waardevolle en stabiele partner te verliezen. Tevens betekent het dat de 11 Regionale Historische Centra (RHC's) een eigen e-depot moeten inrichten, doorontwikkelen en blijvend zelfstandig financieren. Bovendien geeft u te kennen dat aan u als achterblijvende partners niet is gevraagd wat u vindt van de gemaakte afspraken, zoals verwoord door mijn ambtsvoorganger in de brief van 15 december 2021. Deze afspraken waren tot stand gekomen in overleg tussen mijn ministerie en een afvaardiging van de RHC-besturen. Ook wijst u erop dat volgens artikel 36 van de gemeenschappelijke regeling HUA de onderhandelingen en randvoorwaarden alsmede de besluitvorming over uittreding plaatsvinden via het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Samenwerking

Met u kijk ik terug op een lange en vruchtbare periode van samenwerking in de zorg voor het beheer van de archiefbescheiden en collecties in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Utrecht en de archiefbewaarplaats van de gemeente Utrecht. Deze periode nam een aanvang bij de fusie in 1998 tussen het toenmalig Rijksarchief in de provincie Utrecht en de Gemeentelijke Archiefdienst van Utrecht, een samengaan uit een gezamenlijke ambitie, waar in het jaar 2019 de provincie zich bij aansloot door ook deelnemer in de gemeenschappelijke regeling HUA te worden. Dat u als partners het voornemen tot uittreden van het Rijk betreurt kan ik derhalve goed begrijpen. Ook dat dit in eerste instantie onzekerheid oproept ten aanzien van de toekomst in termen van positionering, beleid en middelen. Er zijn echter ook zekerheden als fundament onder deze toekomst. Graag ga ik in het vervolg van deze brief hier nader op in.

Een nieuw hoofdstuk

Het voornemen tot uittreden zie ik niet als een einde aan deze lange en intensieve periode van onderlinge samenwerking, maar veeleer als een nieuw hoofdstuk daarin. Een hoofdstuk dat met name wordt geschreven in een tijd, waarin de informatievoorziening praktisch geheel digitaal van aard is. Alle overheden maken inmiddels de transitie mee naar een volledig digitaal informatiebeheer, een proces waarin de archivering mee-evolueert.

Voor het Rijk betekent dit, dat de in de provincies digitaal gevormde rijksarchieven zonder tussenkomst van de RHC's centraal worden overgebracht naar het e-depot van het Nationaal Archief. De duurzame toegankelijkheid van deze archieven wordt direct vanuit het Nationaal Archief verzorgd.

Dit is een fundamenteel ander proces dan voorheen bij de papieren rijksarchieven met een regionale herkomst. Hoewel dit voor RHC's een verschraving moge lijken, vertegenwoordigen de RHC's naar mijn overtuiging een blijvende waarde, onder deels veranderende condities.

Ten eerste zijn er de omvangrijke analoge, papieren en voor een deel gedigitaliseerde collecties van het Rijk, andere overheden en particuliere organisaties die de RHC's beheren en waarmee zij burgers concreet in aanraking brengen met ons verleden. Ten tweede vormen de RHC's voor andere decentrale overheden een belangrijk aanhechtingspunt voor een gezamenlijk archief- en informatiebeheer. Ten derde kunnen de RHC's tevens als digitaal kenniscentrum functioneren in hun regionale context. Bij dit alles spelen dezelfde voordelen als ten tijde van de oprichting: kostenefficiëntie, een professionele aanpak en een vergroting van het publieksbereik.

Ik voorzie dan ook dat de samenwerking tussen de RHC's en het Nationaal Archief intact blijft, al wijzigt de verhouding en zijn er andere accenten. De van weerskanten in de RHC's vervlochten geraakte collecties en de in de tijd gevormde organisatie vragen om coöperatie. Voor burgers mag het uiteindelijk niet uitmaken, hoe zaken achter de schermen zijn geregeld. Dit is wat mij betreft ook een belangrijke voorwaarde in dit proces.

Voorgaande belangen betekenen wat mij betreft een blijvende rijksbetrokkenheid. In de vorm van een specifieke uitkering (SPUK) kunnen de RHC's na de datum van de voorgenomen uittreding de rijksbekostiging voor het beheer van de bestaande analoge rijksarchieven blijven ontvangen, met inbegrip van indexering. Op deze wijze blijft de rijksbijdrage in stand en kunnen de RHC's zich verder ontwikkelen als regionaal knooppunt voor archief en erfgoed. Dit was de inzet van mijn ambtsvoorganger en deze wil ik langs deze lijnen voortzetten.

Het uittreden is naar mijn overtuiging dan ook geen 'koud' vertrek uit de gemeenschappelijke regeling, waarbij de bijdrage stopt of wordt afgebouwd. Uiteraard zijn nog afspraken nodig over de omzetting van de huidige lumpsum-bekostiging van de RHC's naar de SPUK, met aandacht voor de mede met rijksmiddelen opgebouwde reserves en voorzieningen. Zoals u weet zijn deze per RHC verschillend. Ik spreek echter mijn vertrouwen uit dat hierover met de RHC's goede afspraken komen, passend bij het genoemde ontwikkelingsperspectief. Helderheid over de SPUK verwacht ik tweede helft van dit jaar.

Transitie en e-depot

In uw brief wijst u op de opgave om een e-depot voor deelnemers zelfstandig voort te zetten. Deze opgave onderken ik. Over de transitie en het e-depot heeft vorig jaar intensieve afstemming plaatsgevonden tussen OCW en een delegatie uit het midden van de RHC's onder voorzitterschap van de heer Jos Wienen, bestuursvoorzitter van het Noord-Hollands Archief. Deze afstemming heeft geleid tot de brief van 15 december 2021 aan de RHC-besturen, waarin ook de (financiële) afspraken zijn vastgelegd.

Deze afspraken dienen om alle RHC's een gelijke basis te geven om in eenmalige aanloopkosten van een eigen e-depot te voorzien, in welk stadium van ontwikkeling of uitvoering zij zich ook bevinden.

De hieraan verbonden extra rijksbijdrage is reeds met ingang van dit jaar aan de RHC's uitgekeerd en loopt voor een deel door tot en met het jaar 2026. Alle RHC's hebben deze extra middelen inmiddels onderdeel kunnen maken van hun begroting en meerjarenplanning. Overigens ben ik blij te constateren dat menig RHC, waaronder ook HUA, inmiddels een eind op weg is in de voorbereiding van een eigen e-depot hetzij de implementatie. Over een e-depotvoorziening besluit u als bestuur van HUA. Het RHC kan hierbij gebruikmaken van de ervaring die in de samenwerking met het Rijk en de andere RHC's is opgedaan. Uiteindelijk maken de RHC-besturen hun eigen keuzes, ook ten aanzien van de bijdragen van de deelnemers om het e-depot kostendekkend te exploiteren.

Bestuurlijke basis

Uw brief spreekt van een verzwakking van de bestuurlijke basis van de gemeenschappelijke regeling naar de smalst denkbare basis voor een samenwerking met twee partners. Tot aan het jaar 2019 is er echter nooit sprake geweest van meer dan twee partners in de gemeenschappelijke regeling HUA. Voorts is mijn perceptie niet dat de bestuurskracht van uw provincie en gemeente onvoldoende vertrouwen biedt dat deze de belangen kan dienen in de gemeenschappelijke regeling na 1 januari 2024. Ik erken overigens dat een bredere deelname de gemeenschappelijke regeling in die zin nog robuuster kan maken. Dit aspect zie ik primair als een opgave voor het RHC en zijn partners en niet als iets dat vanuit Den Haag kan worden gestuurd. Tussen het Rijk en HUA blijft een formele band door de specifieke uitkering en de collecties. Ook blijft het mogelijk om op momenten het Rijk in overleg te betrekken. Wat hiervoor een mogelijke vorm zou zijn lijkt mij mede afhankelijk van de behoefte en de omstandigheden.

Besluitvorming

Vanzelfsprekend stem ik in met uw vaststelling, dat statutair het Algemeen Bestuur de gevolgen van de uittreding regelt. De bewuste brief van 15 december jl. doorkruist dit niet, maar bood als resultaat van een gezamenlijke werkwijze een basis om de RHC's van mijn kant te kunnen ondersteunen in de transitie, ook in financiële zin. Of en in hoeverre een gezamenlijke werkwijze of afstemming ook voor het vervolg profijtelijk is, is wat mij betreft nog onderwerp van overleg. De komende maanden zal ik mij inzetten dat met ieder RHC afzonderlijk overleg plaatsvindt als voorbereiding op de voorgenomen datum van uittreden van 1 januari 2024. Tot de voorgenomen datum van uittreden maakt het Rijk overigens ook zelf deel uit van het bestuur. Terecht wijst u erop dat u het formele besluit tot uittreden nog niet hebt ontvangen. Mijn intentie is om dit besluit nog dit jaar te nemen, zodat de procedure ook formeel kan starten.

Behalve aan de hierboven genoemde SPUK wordt door het Nationaal Archief in overleg met de RHC's ook gewerkt aan uitvoeringskwesties, zoals over acquisitie en collecties. Een actualisering van de planning zal met de RHC's worden gedeeld.

Onze referentie
32319569

Tot slot

Ik begrijp dat u mijn voornemen tot uittreden betreurt. Niettemin hoop ik ook met deze reactie blijf te geven de RHC's de nodige zekerheid te willen bieden voor de toekomst. Met u wil ik benadrukken te hechten aan een open en constructief uittredingsproces, op een wijze die recht doet aan de afgelopen jaren van samenwerking en de uitdagingen van de toekomst. Binnenkort zal ik in een brief aan alle RHC-besturen het proces van uittreden en mijn positie hierin nogmaals voor het voetlicht brengen.

Een afschrift van deze brief stuur ik aan de besturen van de Regionale Historische Centra.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gunay Uslu

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Zeeuws Archief
Postbus 70
4330 AB MIDDELBURG

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal $11 \times 100.000 = € 1,1 \text{ mln.}$) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Historisch Centrum Overijssel / Collectie Overijssel
Eikenstraat 20
8021 WX ZWOLLE

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan. Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal $11 \times 100.000 = € 1,1 \text{ mln.}$) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Noord-Hollands Archief
Postbus 3006
2001 DA HAARLEM

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal $11 \times 100.000 = € 1,1 \text{ mln.}$) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Het Utrechts Archief
Hamburgerstraat 28
3512 NS UTRECHT

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's. Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal 11 x 100.000 = € 1,1 mln.) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Het Flevolands Archief
Oostvaardersdijk 01-13
8242 PA LELYSTAD

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal $11 \times 100.000 = € 1,1 \text{ mln.}$) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen voorbereiden op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Historisch Centrum Limburg
St. Pieterstraat 7
6211 JM MAASTRICHT

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal $11 \times 100.000 = € 1,1 \text{ mln.}$) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Groninger Archieven
Postbus 30040
9700 RM GRONINGEN

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan. Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal $11 \times 100.000 = € 1,1 \text{ mln.}$) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Gelders Archief
Westervoortsedijk 67-D
6827 AT ARNHEM

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan. Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal 11 x 100.000 = € 1,1 mln.) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen prepareren op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Tresoar
Postbus 2637
8901 AC LEEUWARDEN

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

15 DEC. 2021

Datum

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's. Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wettekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal 11 x 100.000 = € 1,1 mln.) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheren van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen voorbereiden op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Drents Archief
Postbus 595
9400 AN ASSEN

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

15 DEC. 2021

Datum

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's. Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wetstekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal 11 x 100.000 = € 1,1 mln.) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheer van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen voorbereiden op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's)
T.a.v. bestuur Brabants Historisch Informatie Centrum
Postbus 81
5201 AB DEN BOSCH

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
30407470

Datum **15 DEC. 2021**

Betreft Transitie RHC's en bevestiging bestuurlijke afspraken

Geacht bestuur,

In deze brief bevestig ik met u de afspraken, zoals deze gemaakt zijn in het overleg dat tussen mijn ministerie en vertegenwoordigers van de besturen van de Regionale Historische Centra (RHC's) de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden. Deze afspraken zijn niet los te zien van mijn voornemen tot uittreden per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de grondslag vormen van de RHC's. Dit voornemen heb ik voor het eerst als reëel perspectief geschetst in mijn brief aan het Gelders Archief van 15 juni 2018, die aansluitend in afschrift is verstuurd aan alle besturen van de RHC's.

Tevens ga ik in deze brief in op de achtergrond waartegen deze afspraken tot stand zijn gekomen, zodat een breder beeld ontstaat van de ontwikkelingen en overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld.

Digitalisering en informatiehuishouding

In mijn brief van 15 juni 2018 bespreek ik de digitalisering van overheidsinformatie en haar gevolgen. Deze gevolgen raken aan de e-depotfunctie van het Rijk en de verhouding tot de RHC's, waar de gedachtegang eerder was dat de RHC's blijvend gebruik konden maken van deze centrale voorziening. De e-depotfunctie van de Rijksoverheid is neergelegd bij het Nationaal Archief en is centraal ingericht. Ook het overbrengen van regionale, digitale rijksarchieven vindt in tegenstelling tot het overbrengen van papieren documenten centraal plaats en niet naar de RHC's. De bijbehorende dienstverlening door het Nationaal Archief aan departementen en rijksorganisaties is hierop toegesneden.

Dit alles betekent een breuk met de tijd, waarin het overbrengen van papieren documenten centraal stond en waarbij fysieke nabijheid van de collectie zowel uit oogpunt van de archiefvormer als het publiek een belangrijke factor was. Digitalisering en centralisering van de voorzieningen komen mede tot uiting in de nieuwe Archiefwet 2021, die op 17 november jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden.¹ Was in de Archiefwet 1995 nog sprake van een algemene rijksarchiefbewaarplaats, gevestigd in Den Haag, en afzonderlijke

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/18/archiefwet-2021-wetstekst-met-mvt>

rijksarchiefbewaarplaatsen, gevestigd in de hoofdplaats van elke andere provincie, in de nieuwe Archiefwet 2021 is er sprake van één Nationaal Archief.

Onze referentie
30407470

Voornoemde ontwikkelingen maken de deelname van het Rijk in de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's niet meer vanzelfsprekend. Als voorgenomen datum van uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen geldt 1 januari 2024, zoals eerder met u gecommuniceerd.

Beheer rijkscollecties

Voorgaande betekent niet dat ik het belang van de RHC's onderschat. Het belang van het beheren van de bestaande papieren rijkscollecties zoveel mogelijk op locatie blijft onverminderd groot. Professioneel beheer, fysieke nabijheid van de documenten en de mogelijkheid van raadpleging en presentatie ter plekke spelen hierbij een grote rol. De gemeenschappelijke regelingen van de RHC's zijn indertijd juist om deze reden tot stand gekomen. Ook is het overbrengen van papieren archieven door archiefvormers nog niet meteen gedaan.

Om de continuïteit, ook in financiële zin, zeker te stellen is in de nieuwe Archiefwet 2021 een delegatiebepaling opgenomen die het mogelijk maakt dat de RHC's het beheer van de papieren rijkscollecties ook na 1 januari 2024 blijven uitvoeren. Hiertoe ontvangen zij een specifieke uitkering. De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.²

Rol RHC's in digitale transitie

Ook in de digitale transitie van de archief- en informatiewereld kunnen de RHC's naar mijn overtuiging een belangrijke rol spelen, zoals in mijn brief van 15 juni 2018 reeds gesteld. Het beeld dat ik hierbij voor ogen heb is dat van een regionaal verknoopte, digitale archiefdienst en kenniscentrum voor de informatiehuishouding naast regionaal geworteld centrum van cultureel erfgoed en beheerder van de archiefcollecties. Dit biedt aan de RHC's volop kansen om zich op eigen terrein te onderscheiden.

Afspraken

Inmiddels ben ik verheugd aan de besturen van de RHC's de afspraken te kunnen bevestigen die met name deze digitale transitie verder faciliteren. Ik stel hiervoor eenmalig extra middelen ter beschikking die de RHC's kunnen aanwenden voor versterking van de digitale archieffunctie, als verzamelbegrip ook wel het e-depot genoemd. Na 1 januari 2024 zullen de RHC's geen gebruik meer kunnen maken van de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en is het aan henzelf om deze voorziening aan te bieden. Het is goed te constateren dat de RHC's zich inmiddels actief op dit vlak bewegen of in een enkel geval zelfs al hierover beschikken.

De gemaakte afspraken zijn samengevat als volgt.

1. RHC's ontvangen eenmalig in totaal een bedrag van € 100.000 voor een gezamenlijke ontwikkeling van (e-)producten en (e-)diensten.
2. RHC's ontvangen eenmalig en individueel een bedrag van € 100.000 (in totaal 11 x 100.000 = € 1,1 mln.) voor aanloopkosten e-depot.

² De bijdrage van het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's bedraagt voor het jaar 2022 ruim € 26 mln.

3. RHC's ontvangen ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage.

Onze referentie
30407470

De totale som van deze eenmalige middelen bedraagt € 3,95 mln.

Nog nader te bepalen

Naast bovengenoemde afspraken zijn er nog openstaande zaken of vragen. Ten eerste heb ik aan de RHC's aangeboden om in de toekomst een structurele vergoeding toe te kennen voor het beheer van de gedigitaliseerde rijkscollecties. Deze vergoeding was in de berekening gebaseerd op het lopende programma DTR3, waarmee in vijftien jaar tien procent van de rijkscollectie wordt gedigitaliseerd. Nadien hebben de RHC's echter nog andere overzichten van rijksarchieven aangeleverd die zij naar eigen inzicht en beleid hebben gedigitaliseerd hetzij nog van plan zijn om de komende jaren te digitaliseren. Een vergoeding voor het beheer wil ik in totaal bezien in samenhang met de huidige bedragen die het Rijk jaarlijks aan de RHC's toekent. Ook zijn er voor de toekomst afspraken nodig over de rol van de RHC's bij acquisitie en digitalisering van de rijkscollectie.

Voorts hebben de RHC's vragen gesteld over de mogelijkheid van het om niet blijven gebruikmaken van licenties. De RHC's beraden zich het beste zelf hoe dit mee te nemen in de ontwikkeling van hun voorzieningen.

Ten derde hebben de RHC's verzocht om onder de specifieke uitkering de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zoals bekend verloopt de verantwoording over de besteding van deze middelen volgens een vaste systematiek.³ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voor de procedure verantwoordelijk. Hoewel het niet mogelijk is van deze procedure af te wijken, wil ik samen met het Nationaal Archief en de RHC's onderzoeken hoe de huidige wijze van bekostiging, die meer het karakter heeft van lumpsum, herkenbaar kan worden omgezet naar een meer specifiek bekostigingsmodel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met reserves en voorzieningen, gebouwen en onderhoud. Het resultaat hiervan kan bij de begrotingsaanvraag en de verantwoording bijdragen aan zowel eenvoud als transparantie.

Duurzaamheid en betrokkenheid

Tot slot van deze brief hebben de RHC's aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de specifieke uitkering. Ik acht het begrijpelijk dat de RHC's bij deze overgang behoefte hebben aan een meerjarig perspectief. Op het eerste gezicht beantwoordt het instrument van de specifieke uitkering, waarbij jaarlijkse begrotingsaanvraag en verantwoording uitgangspunt zijn, in beperkte mate aan deze wens. Tegelijkertijd moge duidelijk zijn dat, los van deze technische systematiek, mijn voornemen is gericht op een duurzame samenwerking. De RHC's beheren ruim 125 kilometer aan rijkscollectie in een daartoe speciaal ingerichte omgeving, met inzet van deskundig personeel. Aan de continuïteit van de opgebouwde organisatie met de daarin gegenereerde kennis hecht ik grote waarde. Bovendien speelt hierbij het belang van personeel en gebouwen. Ik merk op dat het ook in de huidige gemeenschappelijke regelingen mogelijk is, dat een der deelnemende partijen uittreedt uit het samenwerkingsverband. Het is

³ Zie [Single information, Single audit \(SiSa\) | Financiën gemeenten en provincies | Rijksoverheid.nl](#).

goed te constateren dat dit de nauwe samenwerking de afgelopen meer dan twintig jaren niet in de weg heeft gestaan.

Onze referentie
30407470

Tevens merk ik op dat in de nieuwe Archiefwet 2021 een eventuele intrekking van de overdracht van taken en bevoegdheden en, hieraan gekoppeld, de specifieke uitkering gebonden is aan voorwaarden. Zo kan een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden alleen worden ingetrokken op eigen verzoek van het bestuursorgaan, bij taakverwaarlozing of naar aanleiding van een beleidsmatige heroverweging van de minister. In het laatste geval geldt een wachttermijn van ten minste vijf jaren, eer een intrekkingsbesluit in werking kan treden. Het beginsel van behoorlijk bestuur komt hierin ook tot uitdrukking. Hoofdmotief is en blijft echter mijn oogmerk van een duurzame samenwerking.

Hiervoor gaf ik al te kennen dat de rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend beschikbaar blijven. Ook bevatten de bovengenoemde financiële afspraken een (kennis)component die over meerdere jaren wordt toegekend. Dit alles maakt tastbaar dat mijn inspanningen gericht zijn op het voortzetten en zo mogelijk versterken van de positie van de RHC's in het bestel en hun omgeving.

Tegelijkertijd vraagt deze betrokkenheid ook van de RHC's om zich ten volle te oriënteren op de ontwikkeling van de organisatie en de positie in het netwerk. De RHC's hebben ook na 1 januari 2024 een krachtig bestuur nodig dat zich hier blijvend aan kan en wil wijden. Mogelijk komen bij deze oriëntatie ook nieuwe deelnemers in beeld die het RHC mede kunnen dragen. Het gesprek dat hierover gaat is belangrijk en dient tijdig te worden gevoerd. Ik zie dit primair als een taak van de besturen. Indien mogelijk en gewenst ben ik bereid om aan dit gesprek bij te dragen.

Tot slot

Met deze brief en het bevestigen van deze afspraken onderstreep ik het belang van een sterk RHC, zoals eerder in mijn brief van juni 2018 geschetst. Over de openstaande zaken, genoemd in deze brief of die zich in dit verband later aandienen, vindt nog overleg plaats.

Ook na het uittreden door het Rijk blijven het Nationaal Archief en de RHC's nauw met elkaar samenwerken in het belang van de collectie en haar toegankelijkheid voor het publiek. In dat vooruitzicht vertrouw ik erop dat wij dat belang blijven delen.

De genoemde bedragen zal ik reeds per 1 januari 2022 via het Nationaal Archief doen toevoegen aan de budgetten van de RHC's, zodat zij zich tijdig en zonder onderbreking kunnen voorbereiden op de toekomst.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Gelders Archief

Westervoortsedijk 67-D
6827 AT Arnhem

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
1364587

Uw brief van
18 december 2017

Datum **15 JUNI 2018**
Betreft Uitbreiding e-dienstverlening Regionale Historische Centra

Geachte [REDACTED]

Hierbij geef ik u mijn antwoord op uw brief namens de Regionale Historische Centra (RHC's) van 18 december 2017. Deze brief behandelt de resultaten van de inventarisatie door de RHC's van behoefte en urgentie ten aanzien van de diensten uitplaatsing en doorlevering.

Allereerst wil ik u mijn excuses aanbieden voor de lange periode die is verlopen tussen uw verzoek en mijn beantwoording. Uw verzoek is tevens aanleiding geweest tot een langere reflectie op de gevolgen van de digitalisering en de belangen en verantwoordelijkheden die hierbij een rol spelen. Ook dank ik u voor de inventarisatie die de RHC's op verzoek van de directeur Media en Creatieve Industrie als opdrachtgever van de Serviceorganisatie Nationaal Archief hebben gemaakt van de behoefte aan de diensten uitplaatsing en doorlevering. In het vervolg van deze brief kom ik hier op terug.

In deze brief wil ik allereerst stilstaan bij de gevolgen van de digitalisering en de verschillende afwegingen die hierbij een rol spelen. Hierbij betrek ik het archiefbestel en in het bijzonder de positie van de RHC's alsmede de kansen die ik zie voor een sterke RHC-functie. Tot slot ga ik in op uw inventarisatie en de gevraagde uitbreiding van de e-dienstverlening door de RHC's. Tevens ga ik daarbij in op de grenzen die ik voorzie aan de eerdere gedachte van opschaling, waar wij gezamenlijk een oplossing voor moeten zoeken.

Digitalisering en gevolgen

Er is alle aanleiding om uw verzoek in bredere context te bekijken. De digitalisering van de overheid stelt nieuwe eisen aan de omgang met overheidsinformatie om te zorgen dat deze duurzaam wordt bewaard en beheerd, vindbaar en toegankelijk is. Er ontstaan nieuwe werkprocessen in organisaties en hybride werkvormen, dit alles in een overgangssituatie.

Deze ontwikkeling betekent tevens dat het Rijk zich moet bezinnen op zijn aandeel in de RHC's. Immers, archieven van in de provincie gevestigde organen van het rijk of van de overheidsorganen, waarvan de functies zich niet over het gehele rijk uitstrekken of hebben uitgestrekt, worden digitaal in feite ondergebracht in het e-depot van het Nationaal Archief.

De vraag laat zich stellen, welke rol blijft voor de bestaande rijksarchiefbewaarplaatsen in de hoofdstad van elke provincie die als zodanig wettelijk zijn vastgelegd en inmiddels onderdeel zijn van een RHC.¹ Dit punt vergt zorgvuldige afweging en wordt meegenomen in de voorgenomen modernisering van de Archiefwet.

Onze referentie
1364587

Voorts worden collecties meer en meer verbonden via digitale netwerken. Het fysiek bundelen van collecties is niet meer nodig en doet onder voor de mogelijkheden van een digitaal netwerk. Er ontstaan nieuwe, digitale mogelijkheden om verbindingen tussen beheerende organisaties en hun collecties te leggen en om aan de vraag van het publiek naar digitale beschikbaarheid te kunnen voldoen. In de nationale strategie van het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) is dit nader beschreven.² Dit betekent voor organisaties die erfgoedcollecties beheren een bezinning op hun positie in een snel bewegend speelveld.

Bijzonder aspect van de RHC's is de deelname van het Rijk in een publieke samenwerking op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR), waar deze regelingen primair bedoeld zijn om gemeenten, provincies en waterschappen onderling samen te laten werken in publiekrechtelijk verband. Hoewel ik de overwegingen die hiervoor indertijd zijn gemaakt begrijp, is de digitalisering voor mij nu mede aanleiding om te bezien welke vorm van samenwerking het doel het beste dient. De mogelijkheid van flexibiliteit is voor mij een overweging, naast het terugdringen van bestuurlijk en ambtelijk verkeer dat wellicht niet altijd nodig is of langs andere weg kan plaatsvinden.

Dit alles betekent dat uittreden door het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen op termijn een reëel perspectief vormt. Uiteraard ben ik mij bewust dat de RHC's ook vele kilometers aan papieren archieven beheren, collecties die niet van de ene op de andere dag een andere plek of beheerder kunnen krijgen. Niettemin lijkt het mij geboden om bij de digitale ontwikkelingen het langetermijnperspectief leidend te laten zijn voor het denken over de RHC-functie.

Een sterk RHC

Het voorgaande betekent echter niet dat het RHC voor mij een afgesloten hoofdstuk van het archiefbestel vormt, integendeel. RHC's kunnen in mijn visie een ondersteunende of zelfs prominente rol in de digitale transitie van de archief- en informatiesector spelen. Een sterk RHC kan andere overheden stimuleren werk te maken van de begrippen duurzame toegankelijkheid en open overheid. Bovendien kunnen RHC's vanuit een actieve positie in een netwerk samen met andere instellingen de toegang tot ons cultuurgood verbreden. Naast een herkenbare positie zie ik het beschikken over een e-depot waarop decentrale overheden en erfgoedorganisaties kunnen aansluiten als een belangrijke factor van slagen. Dit alleen is echter niet genoeg. Hierbij komt kennis van duurzame toegankelijkheid, onderliggende principes en informatiesystemen en het vermogen om over systemen en randvoorwaarden aan archiefvormers voorlichting en advies op maat te geven. Dit houdt tevens terdege kennis in van wat wordt gevraagd.

¹ Archiefwet 1995, art. 26.

² Vergaderjaar 2014-2015, Kamerstukken 32 820, nr. 135.

Bij RHC-ontwikkeling dienen overigens plaatselijke en regionale dynamiek leidend te zijn. Ontwikkeling van dergelijke netwerken kan vanuit Den Haag misschien worden gewenst, maar niet gestuurd.

Onze referentie
1364587

Uitbreiding e-dienstverlening

Komende jaren liggen er grote uitdagingen voor de RHC's. Dit geldt zowel bij de digitale transitie van de overheid, het duurzaam toegankelijk maken van overheidsinformatie, het verbinden van collecties, verwerven van nieuwe kennis en verkennen van nieuwe markten als bij het vinden, uitbouwen of bestendigen van een positie in de eigen omgeving. Met u ben ik van mening dat uitbreiding van de mogelijkheid tot e-dienstverlening, die berust op het e-depot van het Nationaal Archief, kan bijdragen aan de versterking van de positie van het RHC. Hoewel nog verkennend, biedt de gemaakte inventarisatie hiertoe een eerste inzicht.

Ik zie dan ook voldoende aanleiding dat deelnemers in de gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid krijgen om gebruik te maken van de dienst uitplaatsen, geleverd door het Nationaal Archief. Dit geldt echter niet voor de dienst doorleveren, aangezien hiermee de grenzen van mijn eigen verantwoordelijkheid te ver worden opgerekt en er een onduidelijke vermenging van rollen ontstaat.

Hiermee stuiten we in mijn ogen echter tegelijkertijd op de grenzen van wat tot op heden werd aangeduid met het begrip opschaling, in het bijzonder met betrekking tot het e-depot van het Nationaal Archief. Het is de vraag of opschaling langs deze weg aan de RHC's uiteindelijk voldoende mogelijkheden zal bieden om aan de specifieke vraag van archiefvormers en potentiële klanten te voldoen. Deze vraag kan van geval tot geval sterk verschillen en hierin is nog veel ontwikkeling te voorzien.

Om deze reden wil ik dan ook graag dieper met u verkennen langs welke weg RHC's het beste in staat kunnen worden gesteld om aan de potentiële vraag te voldoen. Tegelijkertijd zie ik dit als een gelegenheid om een meer diepgaand gesprek te voeren over de toekomstige rol van de RHC's en de RHC-functie, zowel over de hele linie als op individueel niveau. Immers, de RHC's zijn onderling lang niet gelijk wat betreft samenstelling en omgeving.

In eerste instantie zie ik dit als een gesprek dat de RHC's zelf aangaan, zowel onderling als met hun omgeving. Als verantwoordelijke bewindspersoon voor het archiefbestel ben ik van harte bereid om dit gesprek te stimuleren. Een aantal elementen van dat gesprek heb ik hierboven reeds genoemd.

Toekomst

Met deze brief roep ik dan ook de RHC's op om zowel gezamenlijk als individueel een onderbouwde visie op hun toekomst te geven. Deze gaat over de positie in de regio('s), mogelijke (nieuwe) samenwerkingspartners, de aansluiting tussen vraag en eigen aanbod alsmede kennis van een zich snel ontwikkelende en veranderende markt en omgeving. Zonodig worden nieuwe grenzen getrokken of oude verwijderd. Op onderdelen zal het beeld per RHC verschillen. Dit gesprek betekent tevens een aanmoediging om op zoek te gaan naar nieuwe deelnemers. Dit proces dient regionale worteling en versterking van financieel draagvlak en leidt tot vermindering van de afhankelijkheid van rijksfinanciering. Dit kan ook leiden tot - bijvoorbeeld - fusiebewegingen met andere

gemeenschappelijke regelingen buiten de bestaande huidige RHC's, waarbij oud in nieuw opgaat.

Onze referentie
1364587

Voorzover dit gesprek gaat over een duurzaam en bestendig model (voorheen de 'opschaling' genoemd) dat werkelijk toereikend is en waarmee RHC's een passend aanbod aan archiefvormers kunnen realiseren, zal het Nationaal Archief hiervoor in nauw overleg met u bouwstenen leveren.

Tot slot

De RHC's hebben sedert hun start vanaf de jaren 90 van de vorige eeuw laten zien, dat zij een belangrijke publieksfunctie vervullen bij het ontsluiten van overheidsinformatie en als cultuurcentrum van stad en streek. De uitdaging is om ook in het digitale tijdperk een rol van betekenis te blijven spelen, in oude of in nieuwe jas. Ik ben ervan overtuigd dat de RHC's deze uitdaging van harte aan willen gaan.

Met vriendelijke groet,
de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob